

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, PÉNTEK 1925 október 23.

283. szám

Még jelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Fonciéro-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Kis bajok — nagy panaszok

Irta: Végh Lajos dr.

(Első közlemény.)

Nem tudom ellenőrizni, hogy mily mértékben fedi a tényeket az a nemzetközivé vált mondás: *a kis ajándékok tartják melegen a barátságot*; de azt, tapasztalatokra támaszkodva, bizonykodva állítom, hogy *az apró kellemetlenkedések idegenítik el egymástól leginkább az embereket.*

Az apró tüszurások a lélek kamrájában elégedetlenség formájában felgyülemlekednek és ott addig izzanak míg lassan, de biztosan gyűlöletté alakulnak át. Ez imminens veszélyt jelent a kisebbségekkel rendelkező államalakulatokban. Sajnálatraméltó politikus az, aki ezt a veszélyt fel nem ismeri és amilyen könnyű lett volna ennek elejét venni, olyan súlyos következményekkel szokott járni annak elhanyagolása. A közelmúlt történelme ezt hangosan kiáltja a — sajnos — még mindig süket sietőknek.

Vannak nekünk nagy bajaink és vannak nekünk apróbb bajaink bőven! A nagy bajokat a hívő nép egyszerű lelke istencsapásaként fogadja és ha végérvényesen nem is nyugszik bele, de letárgikus megadással nyögi, majd türi. A naponta ismétlődő apró bajok, könnyelmű ostortogtatások állandó izgalomban tartják az idegrendszert, amely tudvalévően egy bizonyos mértéken túl, egyensúlyt veszítve, eruptív kitérőkre vezet.

A nagyobb bajokkal a kisebbségi pártok programszerűen foglalkoznak. Ország-világ előtt ismeretesekek és a jó nép meg van győződve, hogy ezek nemzetközi nyomás alatt előbb-utóbb eliminálódnak, vagy legalább is nyugovó pontra fognak jutni.

Annyi a nagy baj, hogy az apróbbakkal a nemzetközi tényezőknek sem idejük, sem kedvük nincs foglalkozni.

Ezért tartom én ezeket az apró, de sűrű bajokat olyan fontosoknak, hogy azokkal nekünk itt bent kell behatóan és szüntelenül foglalkoznunk, nehogy időközben előállhasson a néplelek lombikjában az elégedetlenség kémiai produktuma: *a gyűlölet.*

Ettől a keserű-pohártól meg kell óvni a népeket mert keserű ez annak, akinek az ajkához nyújtják, de — a történelem tanubizonyosága szerint — keservesebb lehet annak, aki nyújtja.

Nem volna szabad egy államférfinak sem szem elől téveszteni a történelemnek ama tizenkétpróbs bizonyosságát, hogy a denacionálódás még soha sem sikerült, legfeljebb egy tört százalékban dacára azoknak a krudélis eszközöknek, amelyekkel évszázadok előtt bár nagyobb kulturájú népek alacsonyabb kulturájú népekkel szemben gyakran évszázadokon át kísérleteztek. Ép úgy, mint — kiragadni azok közül — Opova és mondjuk Karlova százszá-

zaléig szerb maradt a felváltva kísérletkép alkalmazott rossz és jó bánásmód mellett, ép úgy magyar marad mindvégig — mondjuk — Debeljácsa és Topola.

Nem a vallás és nyelv az egyedüli államalkotó kapocs; sőt egyedül ez, sok esetben, igen gyöngének bizonyult. *Közös gazdasági érdekek, közös történelmi emlékek, sőt geografiai alakulatok sokkalta erősebb összetartó és összetető erőknek bizonyultak.*

Ezeknek a történelmi tényeknek és tanulságoknak le kell vonni a konsekvenciáját.

Ezért a fenti cím alatt cikksorozatba kezdünk, amely kihatásában kell, hogy a napi pártpolitikán túlemelkedjék, mert itt nem *sekélyes pártkérdés, hanem országos politikai érdek* forog kockán.

I. A sajtó

Nem érinti ugyan a néptömeget közvetlenül, még is első helyre soroztam annál a rangnál fogva, amelyet a napi sajtó a politikában elfoglal.

A jugoszláviai szláv sajtó úgy bánik velünk, mint az ártatlan mostoha gyermekekkel bántani szokott a rossz mostoha. Az intellektuellek naponta érzik ennek a megalázó voltát. Megalázonak érezzük azt a magatartást, hogy rólunk, mintha nem is volnánk, rendszerint nem vesz tudomást. Bár van Beogradban és Zagrebban több szívós és komoly napilap, de még ezek sem veszik maguknak azt a fáradságot, hogy néha napján — a magyarsajtó általános feljajdulása napján — (és ilyen napok gyakran adódnak) *tárgyilagosan, vagy egyáltalán, foglalkozna velünk.* Olyan *merészek* nem is vagyunk, hogy jóakaratu foglalkozást kívánjunk. Noha szeretnők és jól esne, hogy ha ilyen is akadna. Azonban ennek az ellenkezőjében: *a rosszakaratu, a gyűlölködő hangban már többször részesülünk.* Ez nem fáj nekünk annyira, mint a *teljes negligáció, a meztelen desinterement,* mert ez a piszkoló sajtó nem bír még elég publicitással, sem kellő tekintéllyel; de érzékenyen fáj az, hogy a komolyabb sajtóorgánomoknak még ekkor sincs egy árva szavuk. Csak legalább annyi, hogy akkor, amidőn az illetékes fórumok már megállapították, hogy a reánk szórt rosszhiszemű rágalom valótlanok, ezt egy pár sorban nyilvánosságra hozták volna. *A szláv közönség, amely a magyar lapokat nem olvashatja, tehát vagy semmit sem hall rólunk, vagy csak azt, hogy ilyen illojdlisak, meg olyan irredenták vagyunk. Cáfolat a szláv lapokban nincs!* A rossz mostoha vagy nem törődik a gyerekekkel, vagy ha mégis, akkor *a tenyerével, vagy az öklével.* Természetes, hogy ez is olyan méreganyag, amely innen is, meg túlra is a lélekben lerakódik.

Sokszor fájó sóvárgással olvassuk a többi utódállamok egyik-másik nemzeti sajtójában, hogy milyen tárgyilagosan, sőt olykor jóakarattal, foglalkoznak nemzetiségi és kisebbségi kérdésekkel. És fájó érzéssel gondolunk vissza arra az időre, amidőn a trianon előtti Magyarországon egy olyan tekintélyes napilap mint a »Világ« és egy olyan tudományos folyóirat, mint a »XX. Század« annyi hozzáértéssel, oly emelkedett szellemben és szeretettel foglalkozott a nemzetiségi problémákról.

II. A nyelv

Nincs köztünk senki, aki ne tartaná helyesnek, szükségesnek és fontosnak, hogy az államnak legyen egy »hivatalos« nyelve. A hivatalos nyelv nem jelent mást, csak azt, hogy ezen a nyelven érintkeznek egymással a hivatali orgánomok. De semmiképp sem jelenti és jelentheti azt, hogy abban az államban mindenkinek a »hivatalos« nyelven kell írni és beszélni. Még is az elfogultság és a türelmetlen sovinizmus ezt gyakran megkísérelte akként magyarázni és alkalmazni, hogy *a közhivatalnok csak a hivatalos nyelven érintkezhetik a közönséggel.* Akadtak egyes hivatalfőnökök, akik fegyelmezővizsgálatot rendeltek el egyes hivatalnokok ellen, akik a hozzájuk beidézt magyarokkal magyarul beszéltek, hogy szót értsenek. Volt olyan eset — a velükibecszerkezi pénzügyigazgatóságnál, hogy egy szerb főtisztviselő az ellene e miatt »rešenje« alakjában kiszabott fegyelmi büntetés ellen felfolyamodott a miniszteriumhoz. *De sikertelenül!* Ez, — bármilyen hihetetlen — okiratilag bizonyítható.

Lássák be, kérem, a hivatalfőnökök urak, hogy *egy nyelv elsajdításának nem a legalkalmasabb módja az, hogy ügyes-bajos ügyekben eljáró felnötteket közhivatalnokok oktassanak nyelvtanra a hivatalos órák alatt.* Erre vonatkozóan némileg célravezetőbbnek látszik az iskola. Ott tanítsák szeretettel a hivatalos nyelvet, mert *nincs köztünk senki, aki nem tájlatná, ha azt nem ismeri és nem használhatja és így nem találná helyesnek, szükségesnek és fontosnak, hogy az iskolákban intenzíven tanítsák.* Már pedig az iskolai oktatás eredménye nem mutatkozhatik néhány év után, hanem csak néhány generáció után. Tehát lassabban a tettel!

Nem kell a szomszédba mennünk megfelelő példákért. Megtaláljuk azt itt magunknál.

Magyarországon az volt az uzus, hogy nem a közönség van a tisztviselőkért, hanem megfordítva, *a tisztviselő a közönségért.*

Igaz, hogy a Vajdaságban is voltak annak idején tisztviselők, akik nem tudták az itteni kisebbségi nyelveket; de ezek többnyire olyanok voltak, akiknek elsősorban nem a néppel való közvetlen érintkezés volt a hivatali teendőjük. De még ezek is *rostelkedve érezték e fogytékoságuk hátrányát.* A hatalom birtokosai gondosan *figyeltek* arra, hogy

azok a tisztviselők, akiknek hivatala volt a néppel való személyes érintkezés, lehetőleg ismerje a nép anyanyelvét. Például a Vajdaságban fennállott nagybecskereki jegyzői szakiskolában *a szerb nyelv kötelező tantárgy volt.* (Egy másik, bár kisebb jelentőségű példa: a pécsi bábaképezdében *szerb volt a tanítás nyelve.*)

Nincs az a vajdasági szerb, német, vagy román, aki ne tenne tanubizonyosságot a mellett, hogy az a magyar tisztviselő — a legkisebbtől a legmagasabbig — aki tudta a népanyelvét a legszívesebben, sőt mondhatnám bizonyos *büszkeséggel* ezen a nyelven tárgyalt vele.

Élénken emlékszem arra az esetre, amidőn Opova község küldöttségét fogadta az akkori belügyminiszter, Klauen Hederváry. A község nevének furcsa magyarosítása ellen deputációztak. (Ilyen gondjuk volt az akkori kisebbségeknek!) A küldöttséget vezető gör. kel. lelkész magyarul beszélt, mire a belügyminiszter azzal az indoklással, hogy a küldöttség tagjai is értsék, szerbül válaszolt. A legtöbb magyar tisztviselő büszkélkedett azzal, hogy *a néppel annak anyanyelvén társaloghat. A hatás óriási volt! A faluban még évtizedek múltán is emlegették, hogy velük a magyar miniszterelnök szerbül beszélt.* Ezt a példaadást a kisebb hivatalnokok nem negligálhatták, sőt inkább kötelezőnek tartották. Fejtől kell kiindulni a vezénylő hangoknak és mingyárt másként fog mozogni a kéz, meg a láb.

Ez a kis nyelvbéli ajándék olyan barátságos hangulatot teremtett, hogy a jó opovaiak meg is felejtkeztek arról, hogy tulajdonképp miért is jöttek és méltatlankodás nélkül fogadták a fonák »Opáva« elnevezést.

Ez a gyakorlati különbség a »kis ajándék« és az »apró tüszurás« között.

III. A kereskedők könyvei

A kereskedelem a legfőbb vonatkozásában magánügy. Nem illő, de nem is okos, hogy abba az állam beleavatkozik. Főleg, nem abból a szempontból, hogy a kereskedő milyen nyelven végzi üzleti fölépítését. Mégis van egy speciális vajdasági kereskedelmi miniszteri rendelet, hogy úgy az egyéni, mint a társaságok könyveit a hivatalos nyelven kell vezetni. Ennek az intézkedésnek sem gyakorlati értelme, sem *nacionalista értéke nincs.*

A cég főnöke, aki ezuttal még nem tud szerbül, az idejét, a pénzét és az egészségét pazarolja emiatt — naponta, míg a hatóságnak legfeljebb egy-egy lusztrumban, a legtrikább esetben kell netán betekinteni a könyvekbe. Ilyenkor a cég, szükség esetén, szívesen rááldozza a fordítási költségeket, csakhogy a főnöknek ne kelljen naponta, esetleg óránként *értelmetlenül a sajtó könyveit előtt állani.*

Ez az intézkedés másra, mint egyegy uncia méreganyag gyűjtésére, nem alkalmas.

Bérbeadják

a szombori villamos telepet

A város végleg lemondott a házi kezelésről

Szomborból jelentik: A szombori villamostelep bérbeadásának ügye még mindig nem jutott végleges megoldáshoz. A város tudvalegőleg pályázatot hirdetett a városi villamos üzem bérbeadására, a beérkezett két ajánlat azonban olyan feltételeket tartalmazott, hogy azok elfogadása esetén a városnak semmi haszna nem maradna a bérösszegekből és a fogyasztók érdekei is erősen veszélyeztetve lennének, mert a bérbevevő cégek a villamárám árát ha nem is a bérlet megkezdésekor, de a bérlet tartama alatt a megkötendő szerződés alapján felemelhetik.

Erre való tekintettel Szombor város azzal a tervvel foglalkozik, hogy a villamos telepet nem adja ki vállalkozónak, hanem megfelelő szakemberek beállításával továbbra is házi kezelésben tartja. Ebben az esetben nagyobb renoválásra és beruházásokra lenne szükség. A város ezért már abban az irányban is tett lépéseket, hogy a villamostelep átalakításához és modern kiépítéséhez a legszükségesebb összeget előteremse. Mint ismeretes, Szombor város polgármestere a vármegyéni érdeklődött egymillió dináros kölcsön iránt és kedvező választ kapott.

A villamostelep ügyében most azután újabb változás állott be. Az ajánlattevő cégek ugyanis ismét felkeresték a város vezetését és ajánlataikat megváltoztatták olyan módon, hogy azok előnyösebbek az eredeti ajánlatoktól. Az egyik cég újabb ajánlatában körülbelül 300.000 dinár évi bért és ingyenes közvilágítást ajánl. A másik cég szintén hajlandóan nyilatkozott ajánlata módosítására. Ennek fogva Szombor város tanácsa most ismét foglalkozik a bérbeadás gondolatával, mert ha évi 300.000 dinár bérösszeg és ingyenes közvilágítás elérhető, ebben az esetben sokkal rentábilisabb a bérbeadás, mint a sok veszéllyel járó házi kezelés. A város a legközelebbi közgyűlésen véglegesen fog határozni a villamostelep közel félv év óta húzódozó ügyében.

Tomics Jása emléke

Gyászünnepe a novisadi temetőben

Novisadról jelentik: Az Uspenszka-uccai temetőben nagy gyászoló közönség gyűlt egybe, hogy a vajdasági szerbek néhai vezérének, Tomics Jása szerkesztőnek és írónak hála harmadik évfordulóján lerójják a kegyelet adóját.

A virágokkal és koszorúkkal beborított sirt nagy embertömeg állta körül. Megjelentek többek között: dr. Milovanovic Milovan polgármester, Lakics János alpolgármester, Mihajdzics Stanoje főkapitány, Klicin Pribrag, Popovics Aleksander, Vucsevics Milo, Stakics Boksán Radivoj városi tanácsnokok, Koszirovics Ivan vsaci, dr. Margan Vladimir pancsevói, dr. Tabakovics Nikola velikičkai polgármester, Cvejanov Mita város tanácsnok Somborból, Novicsics Peter belackai városi főjegyző, dr. Ilic Branko, a novisadi radikális párt elnöke, Popovicki Pavle nemzetgyűlési képviselő, Matics Vása pénzügyigazgató, Gyorgyevics Mita volt nemzetgyűlési képviselő, dr. Velickovics Milán orvos, Milics Tosa lelkész, Vilics Márkó tanfelügyelő, dr. Cseremov György városi orvos, Balugdzsics Mirkó igazgató, Petrovics György tanfelügyelő, Aranicki Stanko táblai tanácselnök, Gresics Gruja, a Lloyd titkára, dr. Basics Dusan koronaügyész, dr. Hadzsi Koszta ügyvéd, Klicin Mita, az újságíróegylet elnöke, Jovanovics A. Milán nyugalmazott tanár, Popovics Dika mérnök, Radonics Milán, Popovics Račko, Csulum János kereskedő, Tomics Jása volt lapjának, a Zasztavának szerkesztői közül: Ivancevics Milán, Militar Triva

Szuboticas Ozren és Matias Vojislav. A Srnao testületileg vonul ki.

Tizenegy órakor kezdődött az emlékünnepe. Csirics Milán eszteresi Popovics Alimpia lelkész közreműködésével gyászmisét mondott, mely után Nerev dalegylet gyászadalokat adott elő.

Dr. Ilic Branko, a radikális párt elnöke emlékbeszédében méltatta Tomics Jása nagy érdemeit. A beszéd elhangzása után a radikális párt díszes koszoruját helyezte a sirra.

Utána dr. Cseremov György városi orvos, a Srnao elnöke mondott rövid beszédet és a sirra helyezte a Srnao nemzetiszíni szalagos koszoruját. A Nerev gyászindulója fejezte be az emlékünnepeket.

Este nyolc órakor a Sloboda nagytermében a Karagyorgye nacionalista szervezet nagy sikerrel adta elő a „Hajduk Veljko” című történelmi szindarabot, amelyet nagy közönség nézett végig.

Szombor ötszáztizennyolc hold földet visszakap az agrárreformtól

A miniszter elrendelte a birtokmaximum feloldását

Szomborból jelentik: Szombor város több mint 2000 hold szántóföldjét az agrárreform elvette és még a törvényben biztosított 518 holdnyi maximumot sem hagyta meg a városnak. Ez érezhető elkeseredést okozott a szomboriaknak, akik a földek elvétele után a város kiadásait már évek óta magas pótdadókban fizetik be.

A város vezetősége nem egy ízben tett kísérletet, hogy legalább a törvényben biztosított maximum földmennyiséget visszakapja és így a polgárság adóterheit csökkenthesse.

A polgármester legutóbb Petrovics Milivoj bácskai főispán intervencióját kérte ebben az ügyben. Petrovics főispán Tomics György dr. szombori polgármesterrel nemrég két ízben is járt Beogradban, hogy a szomboriak

visszakápják az 518 holdnyi földterületet. A főispán és polgármester akciója ezuttal sikerrel járt. A polgármester több napi beogradi tartózkodás után most érkezett vissza Szomborba, ahová már magával hozta a 518 hold feloldására vonatkozó miniszteri határozatot. Ezzel a szombori földek agrárrevíziójának ügye elvileg elintézésre nyert, most csupán a technikai kivitel van hátra, de ez is rövidesen megtörténik, mert az agrárminisztérium máris összeállította a revíziót végző bizottságot.

A földek visszaadása évi 800.000 dináros jövedelmet jelent Szombor városának. Figyelemreméltó az agrárminisztérium döntése azért is, mert Szombor az első vajdasági város, melynek földjeit a maximum határáig feloldják az agrárreformtól.

Kivetették már Szuboticán az új házbérfillér-adót

Az új városi adót november tizenötödikéig kell befizetni Megkezdték az adóhátralékok végrehajtását

Szubotica város kiszélesített tanácsa — mint a *Bácsmegyei Napló* közölte — a július 16-ikán megtartott közgyűlésen megszavazta a városi tanács házbérfillér-adójavaslatát és ezt a közgyűlési határozatot már jóváhagyta a belügyminisztérium is. A belügyminiszteri jóváhagyás után a városi adóhivatal utasítást kapott a házbérfilléradó kivetésére, ami a napokban meg is történt. Az adókivetéseket október 23-tól október 31-ig közszemlére teszik a köri adóhivatalokban. A kivetések ellen október 31-től november 8-ig lehet felelni.

A közgyűlési határozat szerint minden lakás- és üzlethelyiség bérlője tartozik házbérfilléradót fizetni, adómentességet csupán a városi és állami tisztviselők és a hadsereg tagjai élveznek, valamint azok, akik nemzetközi szerződések alapján nem kötelesek adót fizetni, ugyancsak azok is, akik évi száz dinárnál nem fizetnek nagyobb bérösszeget. Azok a bérlők, akik a Bosko Vujics-ucca 28—31. számig, a Petrogradska-ucca 11—12. számig, a Terezijino-uccában, a Ciril és Method-téren, a Harambasicseva-ucca 15—18. számig, a Vilsonova-ucca 40—51. számig, a Milojevics-uccán és minden oly uccán, amelyek a fentebb felsorolt utvonalak között bérelnek lakást, illetve üzlethelyiségeket, a bérösszeg 12 százalékát fizetik. A vasúttól a Milos Obilicsseva-uccáig húzódozó utvonalon, a Zrinyi-téren, a Frankopanska-ucca 3—4. számig, a Magyar-uccán, a Save Tekelje-ut 37—40. számig, a Kralja Tomislava-uccán, a Láza Mamuzsics-uccán, a Szombori-ut 26—17. számig, a Pletkoszics-uccán, a Beogradi-ut 65—66. számig, a Rajicsseva-ucca 34—37. számig, a Szent-György-téren, a Jurjevicska-uccán és mindazokon az uccákon, amelyeket

a fentebb felsorolt utvonalak határolnak, a bérlők a bérösszeg 10 százalékát és végül minden egyéb után, amelyek nem esnek a felsorolt körzetekbe, a bérlők a bérösszeg nyolc százalékát fizetik, házbérfilléradó címen.

A házbérfilléradót 1925. évre vetette ki a városi adóhivatal, amely közli, hogy a megállapított adóösszegeket végrehajtás terhe mellett november hó 15-éig kell befizetni a városi adóhivatal pénztárába.

A városi adóhivatalban Jakovlyevics Obrád adófőnök utasítására megkezdték az adófizetők újbóli összeírását, mert 1926. évre új lajstromot készítenek a város adófizetőiről. Ezzel egyidejűleg a városi adóhivatal megkezdte az adóhátralékosok összeírását is, mert a város sürgősen be akarja hajtani az adóhátralékokat. Az adóhátralékosok összeírása a város külterületén már be is fejeződött és ezeken a helyeken a városi adóhivatal utasítására, pönteken kezdik meg a végrehajtásokat.

Mint értesülünk, néhány napon belül sor kerül a város belterületén lakó adóhátralékosok végrehajtására is.

A legutóbbi megjelent pénzügyigazgatási rendelet értelmében a városházán nemrég kezdődött meg a fizikai munkások összeírása is, akiknek a legutóbbi tizenkettőtörvény alapján munkásadót kell fizetniük. A városi adóhivatal minden olyan munkaadót, aki 18—65 korhatárba eső férfi vagy női munkást tart, felkérte, hogy munkásait október 20-áig jelentse be a városi adóhivatalban. A kitűzött határidőig azonban rendkívül kevesen tettek eleget bejelentési kötelezettségüknek, úgyhogy a jelentkezési határidőt november elsejéig meg kellett hosszabbítani.

A városi adóhivatal felhív minden érdekelt munkaadót, hogy november elsejéig okvetlen jelentse be munkásait, mert akik ezuttal is elmulasztják munkásaik bejelentését, szigorú büntetésben részesülnek.

Önvédelemből

le akarta szurni fivérét

Kést adott társának, hogy öljön Gyilkos béres

Tárgyalások a novisadi bíróságoknál

A novisadi törvényszék csütörtökön Zeremski Pavle, turjai földműves bűnügyét tárgyalta, akit az ügyesség azal vádolt, hogy fivérét, Zeremski Szávát meg akarta ölni. Zeremski Pavle és fivére 1923 november 13-án egy örökségi ügyből kifolyólag összeveszttek, a melynek folyán Száva egy vastag gerendával öccsére támadt, aki kést rántott elő és bátyja jobb lábába szurta. A kés a fűtőcsereket vágta át és Zeremski Száva csak hosszabb idő múlán épült fel.

A csütörtöki törvényszéki tárgyaláson Zeremski Pál igazolta, hogy jogos védelemből használta a kést, miért is a törvényszék felmentette. Dr. Lemaics János államügyész megfeleltette az ítéletet.

Kolarik István és Hrtjan Jan slovacskialeksandrováci földművesek 1924 április 27-én a falu nagyvendéglőjében összeveszttek Tomek István földművesel. Hrtjan kést rántott és azt azzal adta oda Kolariknak, hogy döfje bele Tomek testébe. Kolarik megfogadta Hrtjan tanácsát, Tomek mellébe szúrta a kést, úgy, hogy Tomek a helyszínen meghalt.

A pancsevői törvényszék 1924 szeptember 2-án Kolarikot gyilkossági kísérlet miatt 5 évi, Hrtjánt mint felbujtót 4 évi fegyházra ítélte.

A novisadi felelbiteli bíróság ezévi március 18-án helybenhagyta az ítéletet és a semmitörvényszék csütörtökön elutasította a beadott semmiségi panaszokat.

Hkovics János susáki születésű béres múlt évi augusztus 24-én dr. Dungszy Gedeon csébi uradalom összevesztett Pesko György béressel és azt egy késszurással, — mely a szívet járta át — megölte. Pesko nyomban meghalt.

A novisadi kerületi törvényszék Hkovicsot hét évi fegyházra ítélte, az ítéletet a novisadi felelbiteli bíróság február 24-én helybenhagyta.

A novisadi semmitörvényszék csütörtökön elutasította a beadott semmiségi panaszokat.

A kínai tábornokok Peking ellen vonulnak

Japán fegyveres beavatkozásra készül?

Londonból jelentik: A múlt évi belvillongás nagyobb arányokban újult fel. Az egyes tartományok kormányzó tábornokai állanak szembe egymással. Az egyik részen a legfőbb hatalmat Csang Cso-Lin tábornagy gyakorolja, a másik pártnak Vu-Pej-Fu és Szun-Feng-Sang tábornokok a fejei. Ez utóbbi a cse-kiang tartomány hadseregével megszállotta Nanking városát és Vu-Pej-Fu-val együtt Peking ellen akar vonulni.

A szövetséget tábornokok új független kormányt akarnak létesíteni Pekingben és alkotmányos parlamentet hívnak össze.

A belvillongás nyomoztatóan hat az egész birodalom gazdasági helyzetére.

Tokiói jelentés szerint a kínai helyzet alakulása súlyos aggodalmakkal tölti el Japánt. Ha Feng és Vu-Pej-Fu tábornokokat Szovjet-Oroszország pénzzel és municióval támogatja, akkor valószínűleg sikerülni fog Csang Cso-Lin Mandzuriából kiszorítani. Attól tartanak, hogy tekintettel erre a veszedelemre Japánnak fezzverhez kell nyulnia.

KISEBBSÉGI ÉLET

A szászvári kollégium épületében, amelyet a román liceum részére nemrégiben elrekriváltak, egy kis kápolna-szerű termet meghagytak a magyar reformátusoknak, hogy ebben tartsák meg istentiszteleteiket. Az oratóriumban most vasárnap gyűlést tartott a szászvári református egyházközség presbiteriuma, hogy az aktuális egyházi kérdésekben határozzanak. Gergely Ferenc református lelkész a gyűlést megelőző egyházi formaszabásokat végezte, amikor Demian Antal, a román liceum igazgatója kihívatta a presbiterium elnökét és bejelentette, hogy az oratóriumra szükség van, mert a tanévet ünnepélyesen, egyházi aktussal akarják megnyitni. A presbiteri elnök kijelentette, hogy a termet nem adhatja át, mert az nekik is kell. A liceumigazgató tudomásul vette a választ, de hangsúlyozta, hogy az oratóriummal a román liceum rendelkezik. Pár perc múlva az épület előtt tartózkodó románok közül többen behatoltak a terembe és fenyegetően megkérdezték a református lelkésztől, hogy mikor lesz vége a gyülekezetnek. A református lelkész igyekezett a rendbontókat megnyugtanni, akik el is hagyták a termet. Alig hogy eltávoztak: kitérült az oratórium ajtója és teljes ornátusban megjelent Domsa görögkeleti esperes és Pacurar lelkész, mögöttük ministránsaikkal és a liceum diákjaival. Gergely Ferenc református pap izgatottan a görögkeleti papok elé lépett és tiltakozott az ellen, hogy a református templomba idegen vallásfelekezeti papjai szertartási jelvényekkel belépjenek. Aztán a szöszökre sietett és onnan ismételte meg tiltakozását:

— Ez a reformátusok temploma.

— Ez a templom már a miénk — válaszolta Domsa esperes.

A kápolna néhány perc alatt megtelt a tanulóifjúsággal, a tanárokkal. A református egyház vezetői pedig eltávoztak az oratóriumból.

Bécsben egy nemzetiségi statisztikai hivatal működik, amelynek élén dr. Winkler áll. A hivatal már eddig is több brosurát adott ki, amelyekben pontos információk alapján ismertette az európai kisebbségek kulturális, gazdasági és politikai életét. A napokban a hivatalnak egy új kiadványa látott napvilágot: »A statisztika szerepe és jelentősége a nemzetiségi kisebbségek szempontjából« címmel. A brosurá foglalkozik a romániai, csehszlovákiai, olaszországi, lengyelországi és jugoszláviai kisebbségek helyzetével és megállapítja, hogy milyen nyilvánvaló rossz sorsban élnek Európa nemzetiségei.

Erdélyi körútján Angheliescu közoktatásügyi miniszterrel beszélgetést folytatott bukaresti Rapid sajtóügynökség munkatársa.

— Mi a véleménye miniszter urnak a kisebbségi iskolákról — kérdezte az újságíró.

— A magyar iskolákat nem látogattam meg, tehát nem mondhatok róluk semmit — válaszolta Angheliescu.

— Duca külügyminiszter Genfben a magyar felekezeti iskolafenntartó egyházak kiküldöttéi előtt szemrehányást tett, hogy miért nem mennek panaszukkal Bukarestbe ahol sokkal többet elérhetnek, mint Genfben és ígéretet tett arra, hogy revízió alá veszik a sérelmeket. Mi a véleménye erről a miniszter urnak?

— Nem tudok semmit sem arról, hogy mit ígért Duca Genfben az egyházak képviselőjének

— A fennálló rendeletek értelmében senki sem lehet arra kötelezve, hogy iskolaépítéshez önkéntes adományokkal hozzájáruljon. Ezzel szemben végrehajtják a szegény földműves parasztoktól a kirótt adományokat.

— Erről mindeddig nem tudtam semmit — válaszolta a miniszter —, az ön előadása alapján tudom csak, hogy az adományok végrehajtás terhe mellett kötelezőek. Meg fogom indítani ebben az ügyben a vizsgálatot.

Az újságíró végül a következőket közölte Angheliescival:

— Azoknak a magyar diákoknak a szülei, akik a különböző formahibákból, amiért nem vittek tintatartót az

érettségire és így elestek attól, hogy vizsgát tehessenek, küldöttségileg a miniszter urhoz készülnek, hogy kériék, tüzzön ki számukra új érettségi termiust.

Angheliescu ridegen válaszolt:

— Az érettségi vizsgálatokra vonatkozólag a törvény úgy intézkedik, hogy évenként kétszer lehet érettségizni: júniusban és októberben. A törvény rendelkezésétől nem lehet eltérni.

Az ellenzéki sajtó Caillaux bukását jósolja

Infláció és súlyos adóemelések fenyegeti a franciákat

Párisból jelentik: Mennél közelebb van a kamara megnyitása, annál élénkebben foglalkozik a közvélemény a pénzügyi problémákkal. Az ellenzéki sajtó tarthatatlannak tartja Caillaux helyzetét, sőt a nacionalista Eclair már azt írja, hogy *Painlevé és a baloldali kartell mint fölösleges terhet ki akarta vetni Caillaux-t hajójából, mert kudarcot vallott a washingtoni tárgyalásokon.* A pénzügyminiszter kénytelen volt eltérni a legutóbbi minisztertanácson azt a megalázást, hogy a kormány nem fogadta el pénzügyi javaslatait s kimondta rájuk, hogy nincsenek elegendőképpen kidolgozva.

Caillaux nem engedi magát könnyűszerrel félreállítani — írja az Eclair — sőt el van tökéltve, hogy a végsőkig viszi a dolgot s ebben az esetben nem maradna más hátra Painlevé számára, mint az egész kabinettel lemondani.

Más ellenzéki sajtóorgánusok is bukkant embernek tekintik a pénzügyminisztert, de nem hiszik, hogy kardcsapás nélkül fogja magát megadni, inkább valószínű az, hogy megegyezésre jut a baloldali kartellben azokkal, akik őt okolják az újabban feltornyosuló

pénzügyi bajokért.

Különösen azért támadják legutóbb Caillaux-t, mert az értékálló kölcsön, amellyel 20, sőt 30 milliárd frankot reméltek, mindössze 6 milliárdot eredményezett, holott — mint az ellenzéki lapok írják — a pénzügyi kormány körrendeletekben túlfeszített nyomást gyakorolt a prefektusokra, hogy mindenképpen igyekezzenek a kölcsönjegyzést szorgalmazni.

Az ellenzéki sajtó nem lát más kibontakozást Caillaux számára, mint az inflációt és tudni véli, hogy a pénzügyminiszter törvényjavaslatot készül benyújtani, amellyel további hatmilliárd frankkal növelni akarja a bankjegyforgalmat. Ezzel szemben más verzió úgy tudja, hogy Caillaux a függő adósságok rendezésére törlesztési alapot akar létesíteni, ezenkívül a jövedelmi adót 7.20 százalékról fölemeli 10 százalékra és így tovább.

A kamara pénzügyi bizottsága legközelebb fogja tárgyalni Caillaux javaslatait, de előbb a minisztertanács pönteken véglegesen fog dönteni az elrendelendő pénzügyi rendszabályok fölött, amelyek tovább már nem halaszthatók.

A radikális pártoknak nincs abszolút többsége a pénzügyi bizottságban

A két kormányzó párt nem tudott közös listában megegyezni tizenhárom radikális és hat Radics-párti tagja van a bizottságnak

Tíz radikális üres lappal szavazott

A parlament csütörtök délelőtti ülése nem várt politikai szenzációt hozott. A pénzügyi bizottság megválasztására a radikálisok nem tudtak a Radics-párttal közös listában megállapodni és ezáltal a radikális párt egymaga nem kapott többséget a bizottságban. Ezzel olyan helyzet állt elő, amely a politikai események fejlődésére nagy hatással lehet.

Szerdán délután még Pasic miniszterelnök és Radics Pavle megegyezése alapján arról volt szó, hogy a kormányzók közös listával vesznek részt a pénzügyi bizottság választásán. Csütörtök délelőtt azonban a parlament ülése előtt a pártvezérek kollegiumán ellentétek merültek fel úgy a két kormányzók között, mint a kormány és az ellenzék között. A pénzügyi bizottság harmincegy tagból áll, amiből az ellenzék tizenkettőt a maga számára követelt. A kormány azonban csak tíz, hosszabb vita után pedig tizenegy helyet volt hajlandó átengedni az ellenzéknek, amely ezzel nem elégedett meg és így nem jött létre megegyezés.

De nem sikerült a megállapodás a két kormányzók között sem, mert a radikálisok maguknak tizenhat helyet követeltek a harmincegy közül, amiben a Radics-

párt tendenciát látott és ezért elhatározták, hogy minden párt külön listával vesz részt a választáson.

Komplikációk álltak be magán a radikális pártban is, mert a párt egyes tagjai elégedetlenek voltak a jelölő bizottság határozatával és különösen Kocics képviselő csoportja tiltakozott az ellen, hogy a pénzügyi bizottságba jelöltek nagy része a bankokráciához tartozik és azt követelte, hogy a tagsági helyek egy részét a párt földműves-tagjainak adják át. A tíz tagú csoport végül is tiltakozása jeléül üres szavazólappal szavazott, amivel meggyöngítette a radikális párt esélyeit, annál is inkább, mert harminc radikális képviselő nem volt jelen a szavazásnál. Az ellenzéken viszont általános meglepetésre tizenkét szavazatot jutott a Trumbics vezetése alatt álló horvát nemzeti klubnak, Pribicevics pedig ugyancsak három szavazattal többet kaptak, mint ahány képviselője van és a muzulmánokra is esett néhány demokrata szavazat.

A parlament ülése

A parlament ülést a pártvezérek ülésének elhúzódása miatt csak fél tizenkettőkor nyitotta meg Subotics Nikola alelnök. Az ellenzék hangosan tiltakozott az ülés

késői megnyitása ellen. A formalitások elintézése után az elnök tíz pernyi szünetet rendelt el, amit az ellenzék ismét zajos tiltakozással fogadott és gunyos közbeszólások hangzottak el arról, hogy a két kormányzók nem tud megegyezni. A szünet alatt a radikálisok és a Radics-párt újból tárgyaltak, azonban megállapodásra ez alkalommal sem jutottak.

Szünet után az elnök azonnal elrendelte a szavazást a pénzügyi bizottság tagjainak megválasztására. A szavazás egy órát vett igénybe. A szavazás után az elnök kihirdette az eredményt, amely szerint

a dr. Radonics Jován vezetése alatt álló radikális listára 102 szavazatot esett, aminek a pénzügyi bizottságban 13 hely felel meg, a Kezsmann Lujó vezetése alatt Radics-párti lista 46 szavazatot alapján 6 helyet,

Veljkovics Vojo demokrata-listája 26 szavazatot alapján 3 helyet,

a Pribicevics-párt listája (istavezető Popovics Szvetisláv) 17 szavazatot alapján 2 helyet,

a szlovén néppárt (istavezető Kulovec) 19 szavazatot alapján 2 helyet,

a muzulmán párt (istavezető Spaho) 12 szavazatot alapján 2 helyet,

a kis pártok egyesült listája (Vuics Dimitrije földművespárti) 6 szavazatot alapján egy helyet kapott a pénzügyi bizottságban.

Az ellenzék részéről gunyos közbeszólásokkal fogadták az eredmény kihirdetését. Az elnök ezután bezárta az ülést és a pénteki ülés napirendjére a rokkant-törvény tárgyalását tűzte ki.

A választás hatása

A parlament ülése után a képviselőket élénken foglalkoztatta a választás hatása. Ellenzéki részről örömmel állapítják meg, hogy a radikálisoknak tizenhárom helyet nincs meg a többségük a pénzügyi bizottságban, úgy, hogy egy esetleges radikális választási kormányznak nagy nehézségei lennének ebben a fontos bizottságban. A radikálisok részéről ezzel szemben azt hangoztatják, hogy a választások előkészítése alatt a kormány könnyen nélkülözheti a pénzügyi bizottságot, amelynek jóváhagyása nélkül csupán a beruházási tételhez nem nyulhat hozzá.

Pasic megint az ülésről távolmaradó radikális képviselőket

A radikális klubban nagy izgalommal tárgyalták, hogy a parlament csütörtöki ülésén a párt harminc képviselője nem jelent meg, közülük többen igazolatlanul maradtak távol. Pasic miniszterelnök ezért elhatározta, hogy írásban fogják felszólítani a párt képviselőit, hogy a jövőben igazolatlanul ne maradjanak el a parlamentből és a levélben elmaradásuk súlyos következményeire is rá fognak mutatni. A csütörtöki üléstől egyébként a vajdasági radikális képviselők hiányoztak nagyobb számban, akik a novisadi Tomics Jása-emléknapélyen vettek részt.

BUTOROKAT

lefizetésre elad 6768

"ATLAS" d. d. Novisad, Šumadijska u. 10 (Haltérentul)

Abd el Krimmel a rifkabilok frontján

Amerikai újságíró a rif hadvezérről

Vincent Sheau amerikai újságíró egy amerikai sajtórészt részére a rif főhadiszállásról a következő érdekes tudósítást írja:

Abd el Krim ma délután végigvezetett az egész moronuevi fronton a fél-sziget legnyugatibb csucsától addig a pontig, ahol az utolsó rifkabil üteg néz farkasszemet a spanyol flottával. Ez a frontszakasz körülbelül két mérföld hosszú és három hegyoldalra fut végig. A rifek állásából teljesen ellenőrzés alatt tartják mind a három hegycsúcsot és a csúcsok közelében elhelyezett tüzérségük az egész sziklás félszigetet pillanatok alatt végigsöpörheti. A spanyol csapatoknak vizük sincs és étellel, itallal a tengeren állomásozó flotta látja el a katonaságot. Ugyanilyen a helyzet az alhucemasi szigeten is, ahol a spanyol garnizon minden tekintetben a hajókra van utalva.

Abd el Krim nyilatkozott is az amerikai újságírónak és többek közt a következőket mondotta:

— Biztosra veszem, hogy Franciaország halatlan nyomást gyakorolt Spanyolországra, amíg ebbe a nevetséges akcióba belekergette. A franciák valószínűleg azzal fenyegetőztek, hogy visszavonják a spanyolok minden jogát Marokkó felett. De mik ezek a jogok? Spanyolország és Franciaország minden joga csak a mi országunk gyöngeségének eredménye, ez a gyöngeség pedig nem tart örökké.

Sidi Mohamed, Abd el Krim fivére és a rif hadsereg parancsnoka, bátyja kérésére egy héten beül ideérkezik. Erősítések is hoznak a fronte. A jelen pillanatban a rifek ereje ezen a fronton nem több, mint hatszáz ember, amivel szemben 5000 gyalojos áll, nem számítva a spanyol-francia flottát és a légi járműveket.

A katolikusok iskolasérelmei

A püspöki konferencia memoranduma a kormányhoz

Zagrebból jelentik: A jugoszláv püspökök konferenciája, amely — mint már jelentettük — hétfőn véget ért, memorandumot intézett a klérushoz, amelyben felsorolja a klérus sérelmeit.

A memorandumban a püspökök első sorban a kormány iskolapolitikája ellen tiltakoznak és súlyos sérelemként panaszolják fel, hogy a kormány a felekezeti iskolákat, főleg a tanítóképzőket részben nyilvánossági joggal ruházta fel, részben megszünteti. Tiltakoznak a hittantanárok egyik püspökségből a másikba való áthelyezése ellen is. A memorandumban követelik, hogy vegyék revízió alá a tanrendet és ebben a kérdésben hallgassák meg a püspökök véleményét is. Végül kérik az egyházi tanfelfüggesztést mindaddig, míg a kormány érintkezésbe nem lép az egyházi hatóságokkal.

A püspöki konferencia külön memorandumot küldött a közoktatásügyi miniszternek, amelyben követeli, hogy szüntessék meg azt a rendszert, hogy a papok fizetését a hívők számarányához mértén állapítják meg. Mivel a görögkeleti papok családi pótlékot is élveznek, a memorandum kéri, hogy a családi pótlékot a katolikus papoknak is adják meg szüleik és testvéreik részére. A konferencia követeli ezenkívül, hogy a drágasági pótlékot napi harminc dinárban állapítsák meg és a koronafizetéseket dinárvalutában állapítsák meg.

Bauer Antal zagrebi érsek, Akszomovics djakovói püspök, valamint Bonafacsics spítói püspök egybeként pénteken Rómába utaznak, hogy végleg rendezzék a Szent Jeromos-intézet alap-

szabályait, amelyek körül az utóbbi időben oly sok vita folyt. A püspökök érintkezésbe lépnek a Szentszékekkel az ószláv nyelv használata ügyében is és ez alkalommal kérik fogják, hogy a

pápa még a konkordátum-tárgyalások előtt adjon ki levelet, vagy bullát arról, hogy Jugoszláviában a liturgiát ószláv nyelven is mondassák a katolikus templomokban.

Hohnyec interpellációja Nincsicshoz a locarnoi egyezmény ügyében

Olaszország, Franciaország és Csehszlovákia állítólag garancia-szerződést kötöttek

Beogradból jelentik: Hohnyec dr., a szlovén néppárt tagja interpellációt jegyzett be Nincsic külügyminiszterhez a locarnoi konferencia ügyében. Az interpelláló képviselő az iránt érdeklődik a külügyminisztertől, hogy mit vár az október 16-án megkötött locarnoi egyezményről az általános béke szempontjából? Az interpelláció hivatkozik arra, hogy a garancia-paktumot Olaszország is aláírta, noha Olaszországnak nincs is közös határa Németországgal s hogy az olasz sajtó nem is titkolja, hogy Olaszország, Franciaország és Csehszlovákia garancia-szerződést kötöttek, ami Jugoszláviát már azért is érdekli, mert olasz területen félmillió

horvát nemzetiségű olasz állampolgár lakik.

Az interpelláló a minisztertől választ kér arra, hogy ez a hír megfelel-e a valóságnak?

— Jugoszláviának — mondja az interpelláló — nem lehet a desinterelement álláspontjára helyezkedni, annál kevésbé, mert Jugoszláviában félmillió horvát lakik. Azt hisszük, hogy a népszövetség segítségével a kompakt nemzeti kisebbség győzni fog a népek önrendelkezési elve alapján.

Kéri a minisztert az interpelláló, hogy megfeleljen-e ezek a hírek a valóságnak és hajlandó-e a miniszter a közvéleményt tájékoztatni.

A vajdasági városok amerikai kölcsön-ügyében megindulnak a közvetlen tárgyalások

Richard amerikai bankár a vajdaságba érkezik a tárgyalások véglegesítésére — A kölcsönt csak beruházásokra lehet fordítani
A városok szövetségének ülése

A Vajdasági Városok Szövetségének állandó választmánya csütörtök délelőtt Noviszadon, a városháza kis tanácsstermében rendkívüli értekezletet tartott. Az értekezleten, amelyen dr. Milovanovic Milován noviszadi polgármester elnökölt, résztvettek dr. Margan Vladimir pancsevói, Kosztrovics Iván vrsaci, dr. Knyezsevics Milos szentai, Tabakovics Nikola kikindai polgármester, Cvejanov Vlada szombori gazdasági tanácsnok, Novicsics Mladen belacrkvai, Vuletin Márk beackereki főjegyző, Hermann Lajos belacrkvai, Lillmann József vrsaci, Knyicsarszki Milan velikibecskereki főszámvevő és Kličan Predrag noviszadi tanácsnok, a szövetség titkára. Szubotica és Szarajevó nem képviseltették magukat az értekezleten.

A délelőtti ülésen kisebb ügyeket tárgyaltak. Kličan Predrag titkár javaslatot terjesztett elő a szövetséghez tartozó városok vagyonezelésének egységes szabályozásáról. Az állandó választmány a javaslatot csekély módosítással elfogadta. Ezután a szövetség sajtó alatt lévő almanachjának ügyét tárgyalták meg. Az almanach a városok közigazgatására és szabályrendeleteire vonatkozó minden fontosabb tudnivalót fogja tartalmazni. Elhatározták, hogy az almanach kiadásának költségét a városok által fizetendő tagdíjakból fogják fedezni. 20.000 lakosu város évi 2000, 40.000 lakosu város 4000, nagyobb városok 8000 dinár tagdíjat fizetnek.

Megvitaták a közszállítási szabályzatot is és megállapították, hogy ennek az árfejtésekre, pályázatokra vonatkozó rendelkezései elavultak. Ezért a városok szövetsége szükségesnek tartja, hogy a szabályzatot új rendelkezésekkel cseréljék ki és az erről szóló tervezet kidolgozásával Szavajdzics Sándor szubotici, Konjovics szombori és Ullmann Márk vrsaci főszámvevőket bízták meg.

Az ülést ezután félbeszakították és a résztvevők kivonultak Tomics Jása sirjához, majd megjelentek a gyászünnepélyen. Délben a Fehér Hajó szállóban bankett volt. Az ülést délután két órakor folytatták.

Margan Vladimir dr. pancsevói polgármester összefoglaló jelentést terjesztett elő a vajdasági városok közigazgatásának helyzetéről és feltárta azokat a

visszásságokat és nehézségeket, amelyek a közigazgatás menetét zavarják. Az állandó választmány elhatározta, hogy ezt a jelentést memorandum formájában felterjeszti a belügyminiszterhez, megküldi a parlamenti pártkluboknak, a közönséggel pedig folyóiratban ismerteti.

Ezután a közgyűlés legfontosabb tárgya, a városok amerikai kölcsönére tértek át.

Margan Vladimir dr. előadó azt indítványozta, hogy félreértések elkerülése végett szólítsák fel azokat az amerikai tőkecsoportokat, amelyek a vajdasági városok kölcsöne iránt érdeklődnek, állítsanak fel a Vajdaságban vezérképviselőt, amelynek különböző alosztályai volna az szerinti, hogy villanytelepek létesítésével, vízvezetékek, csatornázások építésével, vagy hidépítéssel foglalkoznak. Ezek nemcsak a tőkét adnák a beruházásokhoz, hanem el is vállalják közüzemek létesítését. A városok igenöt-husz évre átengednék ezeknek a pénzcsoportoknak a teljes kiaknázási jogot, ez idő leteltével pedig a beruházások a városok tulajdonába menének át.

A választmány hosszú vita után ezt a megoldást találta a leghelyesebbnek és feltámasztotta Margan polgármestert a tárgyalások továbbfolytatására, mint-hogy az egyik amerikai pénzcsoport vezetője, Richard I. newyorki bankár a legközelebbi napokban a Vajdaságba érkezik a tárgyalások lefolytatása végett. Megbízást kapott dr. Margan polgármester arra is, hogy tegyen jelentést a kölcsönök felhasználási módjairól és arról, hogy a felveendő összegeket milyen kulturális és gazdasági célokra fordítsák. Kimondták, hogy a kölcsönösszegeket csakis beruházási célokra lehet felhasználni.

Cvejanov Vlada szombori gazdasági tanácsnok azt javasolta, hogy az egyes vajdasági városokban még érvényben lévő illetékeket egységesítsék. A választmány az indítványt elfogadta és a tervezet elkészítésével Cvejanovot bízta meg.

Végül kisebb ügyek kerültek szóba. Megbízta dr. Milovanovic és dr. Margan polgármestereket, járjanak el a belügyminiszternél, hogy a városok önkor-

mányzatáról szóló törvénytervezetet, a törvényegységesítő miniszternél, hogy az autonómiairól szóló törvénytervezetet, a közoktatásügyi miniszternél, hogy az új iskolai törvénytervezetet betekintés és véleményezés végett küldjék meg a városok szövetségének. A közlekedésügyi minisztériumtól azt kéri, hogy a városi tisztviselőknek is ugyanazt a vasuti kedvezményt adják meg, amit az állami tisztviselők kapnak. A pénzügyminisztériumtól azt kéri, hogy az állami adók behajtásáért a törvény szerint a városokat megillető tíz százalékot fizessék ki. Elhatározták, hogy a Vajdasági Városok Szövetsége állandó választmányának legközelebbi ülését Szomborban fogják megtartani.

Cuza-nap

a magyar parlamentben

Vita a szerdai botrány körül

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés ülésén a szerdai botrány foglalkoztatta a felszólalókat.

Pakots József kijelentette, hogy az elnök súlyos hibát követett el, amikor Eckhardtnak a napirend előtti felszólalást engedélyezte. Szégyene a nemzetgyűlésnek — mondotta — hogy nem ítélte el a fajvédőknek Cuzával való tárgyalásait. De szégyene ez a kormányának is, mert ezek után Bethlen miniszterelnök hogyan fog a Népszövetség elő állni és a kisebbségek érdekében felszólalni, amikor szó nélkül tudomásul veszi, hogy a nemzetgyűlés néhány képviselője és a fajvédők pártja a romániai magyar kisebbségek legnagyobb ellenségével tárgyalásokat folytat. A kormánypárt is passzíven viselkedett az ügyben. (Ellentmondások a kormánypárton. Felkiáltások: »Talán mi is verekedtünk volna?») Kéri a házszabályok szigorú alkalmazását.

Peyer Károly hangsúlyozza, nem hiték volna, hogy a nemzetgyűlés ülésében a legdurvábban lehet szólni és sértegetni pártokat és felekezeteket. Mi sajtó magunk megbecsülésének tekintendők — mondotta — ha a romániai szociáldemokrata-párt egy olyan exponensével ülnék le egy asztalhoz, mint amilyen Cuza.

Horváth Zoltán fejtette ki ezután, hogy Eckhardt a nemzetgyűlési elvtárs példájai követte el. A fajvédők pillére a nacionalizmus és az antiszemitaizmus...

Vázsonyi Vilmos: Az etnebaft ne teled el!

Horváth Zoltán: Ott van a helyük, ahol a patológikus eseteket vizsgálják.

Szicovszky Béla házelnök válaszában kijelentette, hogy a fegyelmi szakasz csak a nyílt ülésen történetekre alkalmazható. Ez nem jelenti azonban, hogy helyesli az ülésen kívül történt turbulens jeleneteket. Eckhardt beszédében nem lát sértést, Buday közbeszólásának pedig nincs nyoma a gyorsírói feljegyzésekben. A Cuzával folytatott tárgyalások ügyében nem nyilatkozhatik, mert ez politikai kérdés.

A napirend után a demokratikus blokk négy tagja a házszabályokhoz szólt föl és szóváltotta a nemzetgyűlés elnökének magatartását a Gömbös-Pábián-ügyben.

Hegymegi Kiss Pál felszólalásában tiltakozott az ellen, hogy a házelnök nem alkalmazza egységesen a házszabályokat. Nagyon sajnálja — mondotta — hogy az elnök nem bélyegezte meg az üléssteremben lefolyt tettlegességet és azt is elmulasztotta, hogy megtorolja azokat a sértéseket, amelyek zsidó felekezeti polgárok ellen a nemzetgyűlésen elhangoztak. A nemzetgyűlés tekintélyét járatták le, ha lehetővé teszik, hogy a teremben naponta botrányos jelenetek játszódhassanak le. A házelnök tartsa kötelességének, hogy a házszabályok szigorúval lépjen föl akkor is, ha a képviselő történetesen kormánypárti, vagy ébredő is

KÖZBESZÓLÁS

Ha a radikálisok megállapodtak abban, hogy mindaz bűnösen hibás, amit eddig az agrárreform terén végrehajtottak s Radics István, az egyik nagy kormányzópart vezére már úgy formulázta meg véleményét, hogy az agrárreform eddigi végrehajtása: ostoba és becstelen korteskedés, akkor nyilván elérkezett már annak ideje, hogy az agrárügyek hivatalos reprezentánsa, az agrárminiszter is szóljon, még inkább: tegyen valamit. Radics Pavle nagyműveltségű s kivételes képességű politikus, aki akkor, amikor reánehazodott a vezéri szerep, tudással, méltósággal és tekintéllyel töltötte be Radics István helyét. Radics Pavlétől joggal várta és várja a Vajdaság népe, hogy megszünteti az igaztalanságokat, orvosolja a sérelmeket, véget vet az agrárreformmal üzőtt becstelen és ostoba korteskedésnek s nem fogja megengedni, hogy — államtitkárnak szavait idézve és módosítva — tovább gyöngüljön a szláv eszme. Radics Pavle be is látja, hogy tenni kell valamit. Kijelentette, hogy indokolatlan volt a városi polgárságot megfosztani földjétől; ő kész jóvátenni a városok sérelmét. Ezért el van szánva arra, hogy a városoknak és községeknek visszaadja földjeit s a városok és községek minden ezer lakos után egy hold földet kapnak vissza.

„Fukar kezekkel mérsz, de hisz nagy ur vagy!” — mondhatjuk mi is. Egy hold föld átlagos hasznobért négy métermázsa buza ára jelöli meg, négy métermázsa buza ára pedig ma: ezer dinár. Az agrárminiszter tehát úgy akarja orvosolni a sérelmeket, úgy akarja megszüntetni a városokat sújtó igaztalanságokat, hogy egy dinárt ad a városi lakosoknak fejéért és évenként. A koldusok ilyen bőkezűség mellett háborítatlanul éhenhalhatnak s ml rózsás lesz a vajdasági városok sorsa? Fejéért és évenként egy dinár, — ebből fizessék a városok tisztviselőit, ebből fizessék a kormány által politikai okokból fölmentett tisztviselők nyugdíját, ebből viseljék azokat a kiadásokat, melyeket a kulturszükségletek kielégítésének parancsa, a közegészségügyi intézmények, iskola, színház, könyvtár, vízvezeték, csatornázás, városrendezés, kövezés, fásítás, locsolás, a testi és vagyonzabiztonság feletti őrökösés s a városi élet ezer más föladata, igénye tesz elkerülhetetlenül szükségessé. Itt csak a biblia csodája segíthet, ha őt kenyérrel és őt hallal tizezer embert el lehetett látni, évi egy dinárral a városi polgár kulturszükségletét ki lehet elégiteni s meg lehet teremteni a városiasság minden elengedhetetlen feltételét.

Németországban nem egyszer fordult elő, hogy polgármesteri székből léptek át a polgármesterek a kancellári állásba. Milyen bölcs és milyen üdvös dolog lenne, ha Radics Pavle otthagyná csak egy félévre a miniszteri bársonyszéket s eljönne akár melyik vajdasági városba közigazgatni. Milyen gyönyörű alkalma nyílnék itt annak bemutatására, hogy évi egy dinárt hogyan kell okosan beosztani? Hogy mindenre jusson, mindenre fusson és mindenre maradjon. Ha a vajdasági városok szinipályán volnának, talán erre a beosztásra nem is kellene őket oktatni. De amikor ezer százalék felett van a pótdós s az utolsó cikek földjét is elvették tőle, akkor jöjjön Radics Pavle az új Kolumbusz-tojással.

De ha a városok csak annyit érdemelnek a kormányzat új kurzusától, hogy a városi élet kulturális, közegészségügyi, rendészeti és szociális szükségletei fedezésére a városi polgárok fejenként évi egy dinárt kapnak, akkor elhiszük szó nélkül Radics Istvánnak, hogy a megegyezés nemcsak nemzeti, hanem — paraszti is.

*
Tapsolni szeretnénk annak a Noviszadon fölvetődött gondolatnak, hogy a szerb-magyar kulturközeledés kiépítésére alakítsunk szerb-magyar irodalmi egyesületet. A gondolat a Matica körében vetődött föl. A Matica bizonyára úgy érzi, hogy nemcsak a nemesség, de a mult is kötelez. Ha a Matica szerb irodalmi egyesület több mint kilenc évtizeden keresztül bántatlanul és eredményesen működhetett a magyar imperium alatt, akkor a Maticának kulturkötelessége a magyar uralom alatt gyűjtött erejével, méltóságával és tekintélyével megvé-

A Zajednica válasza Radics Istvánnak

A horvát disszidensek nem ismernek horvát parasztpártot

Zagrebból jelentik: A Zajednica lapja, a Hrvát csütörtöki számában válaszol Radics Istvánnak, a D mban legutóbb megjelent cikkére, a melyben felszólította a disszidens horvát képviselőket, hogy mondjanak le mandátumukról.

A Hrvát megállapítja, hogy a Zajednica tagjai, valamint a disszidensek hűek maradtak ahhoz a programhoz, amelynek alapján őket Radics Istvánnal együtt megválasztották és nem ő, hanem Radics hagyta cserben ezt a programot. A választások alkalmával — folytatja a Hrvát cikke — a Zajednica a horvát köztársasági

denl minden jogtalan bántalommal szemben a magyar kulturtörkévek első, halk, senkinek, semminek sem vétő megmozdulását. Nem az a fontos, hogy magunk építsük a tribünt, az a lényeges, hogy legyen végre egy tribünje a vajdasági magyar irodalomnak s a vajdasági magyarság kulturájának. Elháríthatatlan akadályok, a meg nem értés farkasvermei állották útját eddig annak, hogy megalakítsuk a magyar irodalmi társaságot. A Matica most arra vállalkozik, hogy elhárítja az akadályokat s betemeti a farkasvermeket. A szerb irodalmi társaság siet most az elárult magyar kultúra istápolására. Meghatva köszönjük, meghatva köszönjük a segítő kezét. Oh, higylünk még abban, hogy van emberi szolidaritás s hogy az eszmék barrikádjain mégis össze tudnak találkozni azok, akiket a születés, nyelv, nemzethez tartozás véletlensége elválaszt egymástól.

Ujjongó örömmel küldjük testvéri üdvözlőnként Noviszadra.

parasztpárttal állított közös listát, tehát ma is csak ezzel a párttal tárgyalhat. Horvát parasztpártot és ennek elnökéről a Zajednica képviselői nem tudnak és nem is vehetnek tudomást. Ezt a pártelnökséget a Zajednica hamisításnak tartja, mert horvát parasztpárt valójában sohasem alakult.

A cikk végül annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a disszidensek elleni egész akciónak az a célja, hogy az így megüresedő mandátumok révén Radics és mandátumuktól megfosztott társai bejussanak a parlamentbe.

„Amig színházi törvény nincs, nem lehet magyar színház sem”

A magyar színházról s a magyar műkedvelőkről nyilatkozott a közoktatásügyi minisztérium művészeti osztályának főnöke

A noviszadi Nemzet Színház inténdánsa dr. Vojnovics Brana szinigazgató ellen az utóbbi hónapokban sok panasz hangzott el. Vojnovics ellenfelei részben a szintársulat művészeti vezetését kifogásolják, részben hatalmi kérdésben lettek ellenlábasai az igazgatónak.

Előbb ankéteken támadták az igazgatót, majd megindult az offenzíva a kiszélesített városi tanács közgyűlésén is és végül is a város polgármestere eljárt a közoktatásügyi minisztériumban és intézkedést kért. A minisztérium erre kiküldte dr. Senoa Brankót, a minisztérium művészeti osztályának vezetőjét, hogy a helyszínen vizsgálja meg a panaszokat.

Dr. Senoa, — amint már jelentettük, — szerdán délután ötkor zárt ajtó mellett »bizalmas« tanácskozást folytatott a kiszélesített városi tanács szinügyi bizottságának tagjaival és az értekezletre nem bocsájtotta be a polgármester által oda meghívott »színházbarátokat« és nem volt szabad a sajtónak sem végighallgatni a tárgyalást.

Dr. Senoa csütörtök délelőtt kilenc órára meghívta a szerdai ülésből kirekesztett »színházbarátokat« és a sajtót. A színházbarátok közül csak dr. Adamovics Pera orvos és dr. Szubotics Kamenko, a »Matica« könyvtárosa jelent meg, míg a sajtó képviselői közül — senki.

Az értekezlet után dr. Senoa

Brankó osztályfőnök a következőket mondotta a Bácsmegyei Napló munkatársának:

— Mindenekelőtt egy félreértést kell jóvátennem, eszembem sem volt a sajtót megbántani, amelynek őszinte és nagy tisztelője vagyok. Nem történt semmi más, mint a kiszélesített városi tanács szinügyi bizottságának tagjaival bizalmas eszmecserét folytattam.

— A noviszadi »színházi harc« részletei ismeretesek, azért jöttem ide, hogy közvetlen benyomásokat szerezzek. Megvitattuk a noviszadi Nemzeti Színház helyzetét. Nem maradt egyetlen olyan kérdés sem megvitatniul, amely a noviszadi színház érdekelhetné.

— A legtöbb színház kénytelen a közönség izlésének nagy koncessziót tenni és a közönség izléséhez alkalmazkodni, de a színházak, — amelyeknek legtöbbje és így a noviszadi színház is állami színház, — ügyelni tartoznak, hogy kulturális és művészeti célkitűzéseiktől el ne tántorodjanak.

— Nagy akadálya a színházak fejlődésének és prosperálásának: a mozi.

— A mi a konkrét ügyet illeti, azt valom, hogy a két álláspontnak közelednie kell egymáshoz. A szinigazgatás művészeti autonómiát igényel. A szinigazgató érintkezzék a színházat szerető közönséggel, de

munkájába állandó színházi bizottság ne avatkozzék.

— A mi az idegen nyelvi, sőt idegen országbeli színészek itteni szereplését illeti, nem mondtam én azt, hogy a Vajdaságban nem lehet magyar színelőadásokat tartani, mert akkor Dalmáciában azt kívánánk, hogy ott olaszul játszhasanak. Az az álláspontom, hogy idegenországbeli szintársulatok működését egyelőre és addig, amíg a színházi viszonyokat nem rendezzük, csak kivételesen szabad engedélyezni. Nálunk még a régi színházi törvények vannak érvényben, de már készül az új törvény, amely szabályozni fogja az állami színházak jogi viszonyát. Ha ez a törvény meglesz, sor kerülhet idegennyelvi és így a magyar szintársulatok vendégszerelésére is.

— Ami a magyar és másnyelvi műkedvelői előadásokat illeti, azokat a belügyminiszter jogosult engedélyezni. Mi csak művészeti szempontból adunk véleményt, a minthogy mi csak kulturális és művészeti szempontból gyakorolunk ellenőrzést. Az engedélyt, — a politikai szempontok figyelembevételével, — a belügyminiszter adja vagy tagadja meg.

Egész Szíriában kitört a lázadás

Sarrail tábornok tizenötezer főnyi erősítést kért

Párisból jelentik: Szíriából érkező tudósítások arra mutatnak, hogy Franciaország pozíciója Szíria minden részében megrendült. A mai állapotok bekövetkeztének ugyszólván kizárólagos előidézője Szíria főkormányzója, Sarrail tábornok.

Sarrail tábornok főkormányzó nemcsak a druzokat kergette lázadásba, hanem az arab lakosságot is végtelenségig fölingerelte. A damaszkuszi arabok nyíltan fölléptek a francia uralom ellen: a francia zászlókat leszaggatták, katonai őrzőerőket megtámadtak, rendőrtisztviselőket leköpdöszték és kövekkel megdobálták, végül nagyobb tömeg támadást intézett a rendőri igazgatóság épülete és a repülőgép-állomás ellen. A puska lövésekre a katonaság ágyúval és gépfegyverekkel felelt. Néhányan elestek, sokan megsebesültek.

Még kritikusabb a helyzet Hama városában. Az arab tüntetők a börtönökből kiszabadították régebben elfogott társaikat, a rendőrséget lefegyverezték, a város házáat, a török Dette-publique épületét, a posta- és táviróhivatalt, a nagyobb idegen raktárakat sorra fölgyújtották. Egy kaszányát is megtámadtak a tüntetők. Megelőzően néhány repülőgép jelent meg a város fölött és bombákat dobott le az uccákra és terekre. A bombák és a katonaság löfegyverei több mint száz benszülttet öltek meg, a sebesültek száma a fél-ezret meghaladja. A parancsnokság a legszigorúbb megtorláshoz nyult; a felkelők vezetői közül többeket agyonlőttek, igen sokat börtönbe vetettek.

A helyzet rendkívül veszedelmes, mert a Homs-Hama és Maarat-el-Naaman környékén a vasuti állomásokat a föllázadt beduinok megszállva tartják. Szíria északi részén a beduin csapatok az urak; Sarrail se katonaságot, se csendőrséget nem tud ellenük küldeni. Bár a franciáknak sikerült Damaszkusz városának mohamedán negyedéből a druzokat kiszorítani, a felkelés terjedése miatt a francia főparancsnokság a hadügyminisztériumtól távirati uton tizenötezer főnyi erősítést kért.

DROTKÖTELEKET
szigetelt és csupasz rézhuzalokat,
izzólámpaszínókat, antenadrókat, ólomká-
beleket elsősorú minőségben, jutányos áron
szállít a Noviszadi Kábelgyár (Radnicna ul. 2.)
Telefon: 121. 4438

Tíz hónapra ítélték a Népszava munkatársát Bethlen fiának megrágalmazása miatt

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék csütörtökön tárgyalta azt a rágalmazási pert, amelyet gróf Bethlen István miniszterelnök indított Strém László, a Népszava munkatársa ellen, aki megírta, hogy az *Eskütt-panamakban* résztvevő miniszterelnök fia, Bethlen András is.

A bíróság először Bethlen István miniszterelnököt hallgatta ki.

— A Népszava állítása — kezdte vallomását a miniszterelnök — légből kapott. Azt sem tudtam, hogy járt-e a fiam kivételi ügyekben a földművelésügyi minisztériumban. Amikor Esküttet elfogták, tudomásomra jutott, hogy a rendőrségen nem akar vallani, csak abban az esetben, ha a földművelésügyi miniszter, néhai nagyapám Szabó István és én jelen leszünk a kihallgatáson. Elhatároztuk, hogy tekintettel arra, hogy közügyről van szó, elmegyünk a főkapitányságra. Eskütt vallott, de főleg arra törekedett, hogy mindenféle közéleti férfiakat belekeverjen az ügybe. Azt remélte, hogy ezek révén ő majd mentesül a vádak alól. Emeltette Eskütt Lajos akkor, hogy fiam is járt valami kivételi ügyben a földművelésügyi miniszternél. De szó sem lehet arról, hogy én azért mentem volna a főkapitányságra, hogy Esküttel alkudozásokat folytassak fiam érdekében.

Bethlen után Vass József minisztert hallgatták ki.

Az elnök: Nagyméltóságod 1921 őszén jelen volt Eskütt Lajosnak a főkapitányságon történt kihallgatásánál, a miniszterelnök ur társaságában.

— Ugy van, — válaszolta Vass miniszter.

— Méltóztatik emlékezni arra, — kérdezte Töreky elnök — hogy szó volt-e a miniszterelnök ur fiáról, gróf Bethlen Andrásról akkor, a kivételi engedélyek kérdésének kapcsán?

— Amennyire emlékszem, nem.

Az elnök: Folytatott-e a miniszterelnök ur formális alkudozásokat fia érdekében Eskütt Lajossal?

— Amennyire emlékszem, ebből egy szó sem igaz, — válaszolta Vass miniszter.

Ezután Tomcsányi igazságügyminisztert hallgatták ki, aki kijelentette, hogy a rendőrfőkapitányságon egyáltalán nem kapacitáltak Esküttet. Tomcsányi után Nádossy országos főkapitány tett vallomást, aki kijelentette, hogy Eskütt mindent össze-vissza hazudott és igyekezett minkentit belekeverni az ügybe.

Sztrache Osztyáv főügyész vádbeszédeiben rámutatott arra, hogy Strém László rágalmazási pöre ikertestvére annak a pörnek, amelynek a napokban volt a főtárgyalása Fényes László ügyében. Súlyosabb rágalmazást nem tud elképzelni, mint aminőkkel a vádlott Bethlen miniszterelnök intakt egyéni becsületét meg akarta tépázni.

Vámhery Ruzssem dr. védőbeszédében hangsúlyozta, hogy ezeknek a pöröknek az az oka, hogy még azt se lehet tudni, kik voltak azok az előkelő politikusok, akik a kivételi kérvényeket a kormánytól protezsztálták. Nem volt még példa arra, hogy egy gyanúsított kívánságára négy miniszter siétett a rendőrségre.

Strém László végül még azt hozta fel méltóságul, hogy cikkét a közélet akkori izgalmai között írta.

A bíróság néleltében bünsnek mondta ki Strém Lászlót két rendbeli rágalmazás vétségében és ezért tíz havi fogságra és harminc millió korona pénzbüntetésre ítélte. Az indoklás szerint a folytatott bizonyítási eljárás megcáfolta Strém állításait. A bíróság súlyosbíttó körülménynek vette a vádlott büntetett előéletét és azt, hogy Magyarország miniszterelnökét rágalmazta meg.

Ugy az ügyész, mint a védő felelt az ítélet ellen.

A telepéseknek ártalmas a vajdasági levegő

Suvákovics államtitkár szerint a hegyi levegőhöz szokott dobrovoljácokat nem lett volna szabad a Vajdaság mocsaras vidékére telepíteni — A becskerekai radikális-párt ülése

Becskerekről jelentik: A becskerekai radikális párt szervezetét Beslics Nikola mérnök elnöklésével szerdán este ülést tartott, amelyen megjelent a vajdasági körúton levő Suvákovics Lázár agrárreformminiszteriumi államtitkár, az országos radikálispárt alelnöke is. Az ülést megnyitása után Suvákovics államtitkár hosszabb beszédet keretében ismertette a politikai helyzetet és felsorolta mindazon gazdasági előnyöket, amelyek a szerb-horvát megegyezéssel járnak.

A politikai helyzet ismertetése után Suvákovics államtitkár, az agrárreformról beszélt és beszámolt azokról a tapasztalatokról, amelyeket ezen a téren vajdasági körútja alkalmával szerzett. Elmondta többek között, hogy megállapítása szerint a Vajdaság, főleg a mocsaras Bánát éghajlata rendkívül ártalmas a hegyi levegőhöz szokott délszerbiai, hercegovinai és boszniai származású telepésekre nézve.

— A legszörnyebb tapasztalatokat — mondotta Suvákovics Szerb-Illye környékén szerzetten. Ezen a vidéken van Bánátszki Karagygyeja telepés-község, amelynek csekély számú lakócai közül, az utóbbi három év alatt négyszázan haltak meg, mert nem bírják a klímát. Mind az régi agrárreformpolitikának a következménye. A telepések alkalmával nem vették tekintetbe az itteni földrajzi és etnográfiai viszonyokat, nem számoltak azzal a körülménnyel, hogy a hegyi levegőhöz szokott ember nem bírja ki a lapályos, mocsaras vidékeket. A jövőben azonban az agrárreformminiszterium figyelemmel lesz a helyrajzi körülményekre. Javasolni fogom azt is, hogy mindazokat a telepéseket, akiket ezekre a vidékekre helyeztek, de még nem építettek maguknak házat, telepítse vissza a minisztérium illetőségi helyükre és az így felszabadult földeket vajdasági földigényesek között ossza fel.

Suvákovics államtitkár beszédében kitért az adókérdésre is. Kijelentette, hogy tudomása szerint a Vajdaságban azért súlyosak az adóterhek, mert a városok, illetve községek túl magas pótdadót szednek. Az adófizetőknek elsősorban a városi, illetve községi pótdózszerű adószállítását kell követelniük.

Az államtitkár beszédére Ankiecs Bózsó válaszolt, aki az adókérdéssel kapcsolatban kijelentette, hogy a kormányos oka annak, hogy a vajdasági városokban magas a pótdó.

— A kormány — mondotta Ankiecs — kinévez és nyugdíjaz tisztviselőket, olyanokat nevez ki, akik nem értik munkájukat, akik ezáltal csak károkat okoznak és végeredményben a városra súlyos terhek hárulnak, amiket a lakosoknak kell viselni. Ezen a bajon csakis községi választásokkal lehet segíteni.

Suvákovics néhány szóban bejelentette, hogy tudomása szerint a községi választások kiírása még a jövő év elején megtörténik. Beslics elnök ezután az ülést berekesztette.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

Suvákovics államtitkár csütörtökön hajnalban visszautazott Beogradba, de néhány nap múlva ismét Becskerekre utazik, ahonnan folytatni fogja vajdasági körútját.

bolgár-görög konfliktusról a következőket mondotta:

— Bolgár oldalról nem történt semmi provokáció. A támadás október 19-én történt. Egy görög katonára bolgár területen megtámadott egy bolgár járőr, mely védekezésül fegyverét használta. A görög katonát a golyó megölte. A görög határőrség, mikor megtudta, hogy társuk meghalt, órák hosszat tüzelt a bolgár katonákra, akik a tüzet kénytelenek voltak viszonzni. A bolgár kormány diplomáciai uton azt javasolta Görögországnak, hogy görög-bolgár vegyesbizottságot küldjenek ki az incidens kivizsgálására. A görög kormány azonban ezt elutasította és a görög csapatok megszálltak három pontot. A csapatokat tüzéség támogatta, amely lőtte Petrics városát is.

Próbatüz

és próbaoltás

Beszélgetés a tüzoltóval, aki csak néző volt a tűznél

— Tűz van! Tűz van! — mondták az emberek az uccán és mindenki rohant a gabonater felé, ahonnan vörös lángok csaptak az égre. A tér közepén egy kis fabódé égett, míg a komor vörösség a lemenő nap saját külön tűzvésze volt. Isteni háttér. Több száz ember tolongott a tűz körül, de senki meg nem moccant volna, hogy megkísérelje eloltani. A nézők felerésze tüzoltókból állott, akik karbatett kezekkel gyönyörködtek a pompás lángokban. Két ember forgóldott a tűz körül, az egyik forgácsot rakott rá, míg a másik tele tüdővel szorgalmasan fufta, hogy el ne aludjon. Ott nyilvánosan gyujtogattak. Mikor már az egész alkotmány lángokban állott, előlépett egy kövér ur, aki két pezsgőpalackformájú üveget tartott a kezében. Rövid beszédet intézett a báméskodókhoz:

— Na most! — kiabálta harciasan és míg a tömeg lélegzetvisszafojtva figyelt, belevágta a két üveget a tűzbe. Irtózatos bűz támadt és olyan füst, hogy az emberek rémült támoalgással curukoltak visszafelé. Ha ebben a házikóban lett volna valaki, aki a tüztől talán még megtudott volna menekülni, a füstben egész biztosan megfullad. De a lángok lelohadtak. Valószínűleg fulladás okozta halálukat. A kövér ur most ismét előlépett és diadalmasan közölte a néppel, hogy újrendszerű készüléke a modern tüzoltás diadala.

Mellettem egy vén tüzoltó állott, aki előzékenyen segédkezett a gyujtogatóknak. Szegény tüzoltó nem tudta, hogy saját maga alatt vágja el a fát. A többiek azonban szivszorongva nézték. A konfliktus néz ilyen busan az autombilra. Az utolsó postakocsis az első vonatra. Megkérdeztem az egyik csövezetőt:

— Mondja, kedves tüzoltó ur, mit csinálnak majd maguk, ha mindenki el tudja egyedül is oltani a tüzet? Ha a tűz egyszerű magánügy lesz, házikelésben?

Rám bámult olyan fájdalmas arccal, mint akinek a szájából veszik ki a falatot.

— Hát — és megcsattogtatta a fogait. Aztán nagysokára tette hozzá: — messze van az még.

Mialatt beszélgettünk, a hamvadó tűz új erőre kapott. A gyujtogatók, akik még egyre az ideálisan fagyasztott készülék örült előnyeit magyarázták, rávetették magukat és kézzel-lábbal taposták, de a tűz annál vigabban égett. Ez valószínűleg nem a készülék hibájából történt. A tüzoltó urnak felragyogott a szeme. Nyomban hivatalos pózba vágta magát, alarmirozta a társait és rohantak a vízesvödörkért. Soha ilyen gyönyörűséggel még nem oltottak tüzet. Öt perc múlva már csak hült helye maradt a tűznek.

Szegény tüzoltókészülék: leégett... (L. L.)

Görögország a Népszövetséghez fordult

A görög csapatok megszálltak három bolgár pontot

Szófiából jelentik: A görög-bolgár határcsúcsok folyamán egy görög hadosztály több mint tíz kilométernyire benyomult bolgár területre, ahol megszállta a macedon-mozgalm központját Petrics környékét. A tüzéséggel felszerelt görög csapatok elfoglalták a 9, 10. és 11. számú őrsöket. A bolgár határőrök több halott hátrahagyásával vonultak vissza. A görögök bombázzák Petrics városát.

Bolgár részről hangsúlyozzák, hogy a görög kormány mindaddig nem adott választ a bolgár kormány háromszor megismételt javaslatára, hogy a határcsúcsok ügyében folytatassák le a vizsgálatot. A bolgárok azt hiszik, hogy Görögország ezt a rajtaütésszerű megszállást már régebben előkészítette, mert máskülönben lehetetlennek látszik, hogy a nehéz hegyi terepen így hirtelen előnyomuljanak. Mértékadó helyen a leghatározottabban kijelentik, hogy Bulgária a konfliktusra semmi okot nem adott és a történt incidens görög részről ürügyül rendezték és kényszerítették ki. Tény, hogy a viszony Szófia és Athén között az utóbbi időben kissé feszült volt, amit az okozott, hogy Görögország nem akar szerződéses kötelezettségének eleget tenni és Bulgáriának az Égei-tengeren kikötőt adni.

Abban az ultimátumszerű jegyzékben egyébként, amelyet szerdán Szófiában átnyújtottak, a görög kormány Bulgáriától teljes elégtételt kér a jogosulatlan támadásért. Követeli ezenkívül a bűnösök megbüntetését, a megölt görög tiszt családjának kártalanítását, ugyszintén a katonákcsaládjainak nyújtandó kártérítést. A görög kormány összesen kétmillió francia frank

Abban az ultimátumszerű jegyzékben egyébként, amelyet szerdán Szófiában átnyújtottak, a görög kormány Bulgáriától teljes elégtételt kér a jogosulatlan támadásért. Követeli ezenkívül a bűnösök megbüntetését, a megölt görög tiszt családjának kártalanítását, ugyszintén a katonákcsaládjainak nyújtandó kártérítést. A görög kormány összesen kétmillió francia frank

Abban az ultimátumszerű jegyzékben egyébként, amelyet szerdán Szófiában átnyújtottak, a görög kormány Bulgáriától teljes elégtételt kér a jogosulatlan támadásért. Követeli ezenkívül a bűnösök megbüntetését, a megölt görög tiszt családjának kártalanítását, ugyszintén a katonákcsaládjainak nyújtandó kártérítést. A görög kormány összesen kétmillió francia frank

Abban az ultimátumszerű jegyzékben egyébként, amelyet szerdán Szófiában átnyújtottak, a görög kormány Bulgáriától teljes elégtételt kér a jogosulatlan támadásért. Követeli ezenkívül a bűnösök megbüntetését, a megölt görög tiszt családjának kártalanítását, ugyszintén a katonákcsaládjainak nyújtandó kártérítést. A görög kormány összesen kétmillió francia frank

kártérítést követel Bulgáriától.

A görög sajtó erőlyes lépéseket sürget

Athénből jelentik: Az athéni sajtó élesen támadja a bolgár kormányt és erőlyes lépéseket követel a görög kormánytól. A lapjelentések szerint a kormány távirati uton a Népszövetséghez fordult azzal a kérelemmel, hogy akadályozza meg hasonló incidensek előfordulását.

A szófia lapok tudósításaival szemben az athéni lapok azt állítják, hogy az incidens a bolgár határőrök kezdték. A 69. számú görög határőr a Delnic-kapu környékén meggyilkolták. Erre az egész határszakaszon megkezdődtek a harcok. A görög őrség parancsnokát lelőtték, egy másik tisztet pedig elfogták, mire a görögök beszüntették a tüzelést és egy kapitány fehérszászlóval a bolgár állásokhoz közeledett. A bolgárok azonban rálőttek a parlamentre is, aki szintén elesett.

A görög kormány hatmillió drachma kártérítést követel.

A görög-bolgár konfliktus a beogradi minisztertanács előtt

Beogradból jelentik: A minisztertanács Pasics miniszterelnök elnöklése alatt ülést tartott, amelyen foglalkoztak a görög-bolgár határcsúcsok ügyével is. A jelentések szerint a görög-bolgár határon csütörtökön este befejeződtek a harcok. A görög kormány tiltakozó jegyzéket adott át a bolgár kormánynak, a elytől elégtételt követel, valamint követeli a bűnösök megbüntetését és az elesettek családjaiknak kártalanítását.

A Bácsme gyei Napló munkatársa beszélgetést folytatott Georgiell beogradi bolgár ügyvivővel, aki a

HIREK

Mese a tevéről

A szegény kis nőtény teve, már korán ifjuságában föltünést és megbotránkozást keltett a csordájában, örökké viláncoló erős temperamentumával. Ha valami csíny, valami rendellenesség történt, kézenfekvő dolog volt, hogy csakis Stanci — nevezük mesénk hőstét Stancinak — követhette el. Nem fért a bőrében. Ebből baj lesz meglátjátok — mondogatták az öreg tevék, rosszaló fejszólással. Korholták, oktatták, de mind hiába. A jóakarók figyelmeztetése fogamat nélkül veszett el a pusztában. Stanci annál kicsapongóbb, annál gondatlanabb életet folytatott. A sivatag homokját felkavarta, — váratlanul elűnt a csapatból, hogy csak meglepetés-szerűen bukkanjon fel ismét. Az öregek pupját megcsiklandozta és szertelenségében nem ismert határt.

Már-már kitagadással fenyegették s mikor az sem használt, megkérték a sivatag Szellemét, hogy szedje ráncba ezt a féktelen individuumot.

Az öreg Szellem megsimogatta hosszú fehér szakállát és rálépett arra a mezőre, ahol a tevék napirenden vannak. Ez a mező a Föld háromnegyed részét foglalta el, melyen a Szellem disszonáns fuvoájára táncolt a világ tulnyomó egyede, természetesen a tevéket sem kivéve.

A beajánlott szegény kis Stanci, most jó kezekbe került! A balett különböző lágy, ritmikus mozdulataitól kezdve, a legnagyobb mutatványok napirenden voltak a programjában.

A Szellem telhetetlen volt. Újabb és újabb produkciókra kényszerítette. Hajmeresztő lovaglásokkal, légornászásokkal, idegölő halálugrásokkal fárasztotta gyenge szervezetét.

Stanci megváltozott, minden órája a nagy Szellem szolgálatában állott. A Szellem pedig mint élet-halál ura, mérész lépésre szánta el magát: Stanci szívét kitépte és zsonglór munkát végeztetett vele. A nagy megkínzott szív ott rezgett a levegőben, véresen, feketén, néha nyekkenve tapadt a földre, itt-ott rá is léptek, de mindig felkapták, hogy Stanci tovább üzze vele szörnyű tornáját.

Mikor Stanci ekkora szomorú ügyességre tett szert, többek unszolására cirkuszhoz szerződött. Még szegényes, elég kezdetleges cirkusz volt az, programját gyenge számok tarkították, csak itt-ott jelent meg egy-egy vendégszereplő nagyobb cirkuszokból.

Stanci első fellépése nem hozott osztályon sikert. Volt sok irigye a tevék között, a jóakarói pedig ezek befolyása alatt állottak.

A vidéki cirkusz napról-napra fejlődött, de nem tudta elveszteni kisvárosi jellegét. Ehhez persze hozzá járultak a rossz materiális viszonyok is. A nélkülesség tespedése, az öregek lekicsinylése emésztette az önbizalmat a kezdők lelkében.

És mégis, Stanci dolgozni akart. Tagjai munkára predesztináltak — fellépni, csak fellépni! Egy-egy jól sikerült estéje után idegei megnyugodtak s szívét, a nagy zsonglór produkció után, vissza helyezhette néhány órára kebelébe pihegni.

De mi történt egy napon!? Mikor Stanci szereplése a nyolc évi munka után — szívének, ha talán nem is a leg-sikerültebb, de legsikeresebb vad tornázásával — a vidék legfrenetikusabb tapsát váltotta ki, akkor a felső, a világ-híres cirkuszról felhőrdült a prima teve, mert a taps néhány gyenge akkordja megütötte a fülét.

A kis cirkuszról, a munka után kíváncsorgó Stancit megközelítette és gáncsolni kezdte: Mit akarsz? te vándorszívű cirkuszhoz? Mert állat vagy, még nem föltétlen ok, hogy cirkuszba lépj! — **En is nagy! — En nem hallottalak...**

mi nyolc év? Mit beszélsz! Hallgass. — Hogy én is csak kezdtem valamikor? Az más!

Stanci nyöszörögve hajtotta le fejét, fájt, fájt neki a sok kiélesített szó s mindegyik külön-külön, mint mérges nyíl, furódott a testébe. Azután beszélni is kezdett valamit — talán ezt: Prima Mester nézz körül, milyen nagy itt a csorda, hát miért éppen engem? Aki nem is lármázok soha! Csodálom, hogy meghallottál néhány hangfoszlányt. Nem neked szól! Te a nagy cirkusz első tevéje, miért próbálsz itt selejtezni, hisz én a ti kűszöbötöket ugysem fogom átleníni soha! Hisz a hasonzóru művészek között is törhetsz pálcát egyesek fölött! Miért engem?

A prima teve most belerugott Stanciba, az összeszorodott fájdalmában, de fejét lassan a mester felé fordította és keserűen jegyezte meg: így rugtok ti!

K. Végh Vilma

— A szuboticei főispán visszatért szabadságáról. Gyogyevics Dragoszáv szuboticei főispán visszatért szabadságáról és csütörtökön átvette hivatalát. Ezzel egyidejűleg a már hetek óta betegeskedő Malacurszki Albe polgármester, aki csak a napokban vette át hivatalát, csütörtökön betegségére miatt ismét szabadságra ment. Távolléte alatt Rajcsics Sándor helyettes polgármester fogja végezni a polgármesteri teendőket.

— A kereskedelmi miniszter képviselti magát a novisadai tőzsde ankétján. Novisadról jelentik: A gabona határ-időzletek ügyében — mint a *Bácsmegyei Napló* már megírta — vasárnap délelőt ankétot tartanak a novisadai tőzsdén. A kereskedelmi miniszter értesítette a novisadai tőzsdét, hogy képviselvényében *Radics Vilmos* osz-tályfőnök fog az ankéton megjelenni.

— A kormány ellenőrizteti a városi pótdók kivetését. A városi, illetve a községi pótdók kivetése miatt a múltban sürűn kerültek fel panaszok, amiket a pénzügyminisztérium most úgy igyekszik orvosolni, hogy a pénzügyigazgatóságok ellenőrzése alá rendelte a városi, illetve a községi pótdók kivetéseket. Ezentúl csak az illetékes pénzügyigazgatóság jóváhagyása után lehet behajtani a városi pótdókat. A rendelkezés, amely a decemberi tizenkettő-törvény vonatkozó szakaszára hivatkozik, már megküldték a pénzügyigazgatóságoknak.

— Tanügyi kinevezések. A közoktatásügyi miniszter Pavlinka Stipán szuboticei elemi iskolai igazgató-tanítót a szuboticei kereskedő és iparos tanonciskola igazgatójának, Popara Milos elemi iskolai tanítót pedig a szuboticei „Galamb” iskola igazgatójának nevezte ki.

— Új főszoigabíró Alibunáron. Szomborból jelentik: A belügyminiszter Vučetić Branislav palánkai szoigabíró Alibunárra főszoigabírónak nevezte ki.

— Új vármegyei jegyző Szomborban. Szomborból jelentik: A belügyminiszter dr. Knezević Dusan vármegyei jegyzőnek nevezte ki.

— Új jogtanácsos. Prodanovics Ivan volt novisadai főispán titkár, a szuboticei jogi fakultáción csütörtökön jogi diplomát szerzett.

— Bácsbodrog vármegye választmánya pénteken ülést tart. Szomborból jelentik: Bácsbodrog vármegye állandó választmánya pénteken reggel ülést tart. A választmány az 1926. évi költségvetés tervezetét és a november hetedikén tartandó közgyűlés tárgysorozatát fogja tárgyalni.

— Kétszáznyolcvanezer dinárt kaptak a bácskai légkárosultak. Szomborból jelentik: A vármegyének a kormány kétszáznyolcvanezer dinárt utalt ki a légkárosultak részére. A segély kiosztását a járáások főszoigabírói fogják vezetni.

— Bácsbodrog vármegye megveszi a Kronics-palotát. Szomborból jelentik: A vármegye ajánlatot tett Rajcsics bárónak, hogy hajlandó megvenni a tulajdonában levő Kronics-féle palotát. A tárgyalások már előrehaladott stádiumban vannak. A vármegye a palotában a kereskedelmi akadémiának akar otthont adni.

— A jugoszláv dalegyesületek kongresszusa. A délszláv dalegyesületek szövetsége október 25-ikén vasárnap tartja első kongresszusát Szarajevóban. A kongresszuson az ország valamennyi dalegyesülete képviselők útján vesz részt.

— A Népszövetség kisebbségi osztályának vezetője Zagrebben. Zagreből jelentik: Csütörtök reggel Susákról Zagrebbe érkezett Colban, a Népszövetség kisebbségi osztályának vezetője. Kisvárosban voltak Popovics Gyula jugoszláv népszövetségi delegátus és Gavrilovics külügyminiszteri titkár. Colban pénteken Ljubljánába utazik.

— A horvát néppárt Radics ellen. Zagreből jelentik: A horvát néppárt elhatározta, hogy erélyes propagandát indít a nép között a Radics-párt ellen. Korosec Bácsics Istvánna, a horvát néppárt elnökevel Damáciába utazott, ahol népgyűlést tartanak, majd Boszniába és Hercegovinába utaznak.

— Macdonald Bécsen át utazott Prágába. Bécsből jelentik: *Macdonald* volt angol minisztereinek Budapestről visszatérőben rövid időre Bécsbe érkezett és onnan tovább utazott Prágába, hogy a csehszlovák köztársaság vezető férfival érintkezésbe lépjen.

— Kegyelem az albán politikai bűnösöknek. Tiranából jelentik: Ahmed Zogu, az albán köztársaság elnöke, általános kegyelmet adott a politikai bűnösöknek. A közkegyelem kiterjed a volt kormány ama hűveire is, akik az 1924. évi decemberi legutóbbi albán forradalom után a mozgalomban való részvétel miatt kénytelenek voltak Albániából elmene-külni.

— Új légiforgalmi utvonalak. Rómából jelentik: Egyik milánói társulatnak az a szándéka, hogy Milánó—Merán—München utiránnyal légiforgalmi vonalakat rendez be.

— Az utódállamok háboru előtti adósságainak rendezése. Rómából jelentik, hogy Amadeo Giannini rendkívüli miniszter lesz a vezetője annak az olasz delegációnak, amely a háboru előtti adósságok felosztása ügyében az utódállamok között tartandó értekezleten Olaszországot képviseli. Az értekezlet november 3-án ül össze Prágában.

— Kétmillió font veszteséggel zárul a wembleyi kiállítás. Londontól jelentik: A wembleyi angol birodalmi kiállítás október 31-én zárja be kapuit. Nagy népszerűsége dacára sem bizonyult szerencsés vállalkozásnak, amennyiben az eddigi megállapítások szerint mérlege, a tavalyi hozzávéve, nem kevesebb, mint kétmillió font veszteséggel zárult.

— Wrangel tábornok katonái Belgiumban. Szófiából jelentik: Wrangel tábornok seregéből Bulgáriában maradt oroszok Belgiumba fognak átköltözni, mert a belga kormány tudatta Wrangelgel, hogy nem állja útját az orosz emigránsok letelepedésének.

— Lassan hajts! A szombori rendőrségen csütörtökön gyorshajtasért előállították Maros Simon gépkocsivezetőt és Gromilovics József motorkerékpár tulajdonost. Mindkettő ellen kihágási eljárás indult meg.

— Lős mint argumentum. Novisadról jelentik: Mihajlov Aca zsabljai földműves 1922 május 16-án Uzela Joca földművesel vitatkozott. Stojcsin Milán földműves, aki látta, hogy Uzela-cot nem lehet meggyőzni, kocsilöcsőt adott Mihajlov kezébe azzal, hogy a löcs, mint argumentum, jobban fog hatni. Mihajlov rá is vágott Uzela fejére úgy, hogy hetekig nyomta az ágyat. Csütörtökre volt a novisadi fö-törvényszéken a fötárgyalás kitűzve, de Stojcsin vádlott nem jelent meg. A tárgyalást elnapolták és arra a vádlottat elővezetik.

— A marokkói francia és spanyol csapatok téli szállásaikban. Rabatból jelentik a Havas-írdának: A francia és spanyol csapatok téli szállásaikra vonultak, miután a beálló esős időszak erre az évre minden támadó tevékenységnek véget vet.

— A romániai Bánát új közigazgatási beosztása. Bukarestből jelentik: A Romániához csatolt Bánát-nak eddig két megyéje volt: Temes-Torontál és Krassó Szörény. Most azután a belügyminisztérium új megye-beosztást rendelt el, mely szerint Temes-Torontál megye Temesvárt székhellyel megmarad, ellenben Krassó-Szörényt két részre osztották: Szörényre, amelynek Lugos és Krassó-sóra, amelynek Oravicabánya a székhelye.

— Hétfőn lesz itélet a gyilkos török főpap bűnpörében. Prizrenből jelentik: A gyilkossággal vádlott Sporta Rusztem főmufti bűnyűének tárgyalását csütörtökön folytatta a prizreni törvényszék. A csütörtöki tárgyaláson öt tanút hallgattak ki, akik jelentéktelen vallomást tettek. Az itélet kihirdetésére hétfőn kerül sor.

— Királysértő dobrovójácok. Novisadról jelentik: Petrovics Mladen oreseveci dobrovójác múlt évi augusztus 24-én Oresevecen a kocsmában királysértést követett el, amely miatt a belacrkvai ügyészség elűrészt indított ellene. A novisadi ügyészség csütörtökön vádiratot adott a királysértő dobrovójác ellen.

— Meggyorsul a berlini posta. Berlinből jelentik: Azokat a Berlinbe irányított levélküldeményeket, amelyek a kézbesítő postahivatalt is feltűntetik, a Berlinbe menő éjszakai vonatok postakocsijain még utközben szétosztják a berlini kézbesítő hivatalok szerint és a pályaudvarokról közvetlenül juttatják el. Ezzel elérik, hogy ezeket a küldeményeket korábban kézbesítsék.

— Popovics Ivanov festőművész becskeréki kiállítás. Popovics Ivanov Száva a Berlinben élő jugoszláv festőművész vasárnap Velikibecskereken kiállítást rendez.

— Királysértő földbirtokos. Novisadról jelentik: Petrov Dragutin obilicsevoi vagyons földbirtokos ezévi január 19-én többek előtt királysértést követett el, amiért a velikikikindai ügyészség eljárást indított ellene. A novisadi ügyészség csütörtökön adta át a novisadi törvényszéknek a vádiratot.

— Felmentették a gyilkossággal vádolt fasisztákat. Rómából jelentik: Reggio di Emiliából jelentik a lapoknak, hogy az esküdtek felmentették azokat a fasisztákat, akiket a szociáldemokrata választási jelölt meggyilkolásával vádoztak.

— Éhenhalt egy fősvény milliárdos. Newyorkból jelentik, hogy ott néhány nappal ezelőtt titokzatos körülmények közt halt meg Mary Croxton, egy brooklini milliárdos bankár özvegye. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a zsugoriságáról közismert matróna éhen halt. A küőnc asszony hagyatékának értéke állítólag több mint negyvenmillió dollár.

Meghalt Ifkovics tanító ur

Szegény Ifkovics Sándor bácsi, de-
gogy is hittem volna, hogy én fogok
őla nekrológot írni és hozzá ilyen ha-
marosan. Ifkovics tanító ur volt a Bács-
megyei Napló sztarakanizsal tudósítója
közel husz éven át. Husz esztendőn ke-
szültül hűségesen beszámolt minden
szanisal tyuklopásról, zsebmetéséről,
 elveszett és talált gyermekekről, ké-
ménytüzekről és más szenzációkról.
 Igazán nem rajta mulott, hogy Kanizsán
nem történek érdekesebb események.
 A tudósítói minőségén kívül volt egy
 igazibb foglalkozása Sándor bácsinak:
 a népoktatás. Ifkovics tanító ur elsőran-
 gu pedagógus volt, aki nagy szeretettel
 gyűjtötte maga köré a gyerekeket, ge-
 nerációk nőttek fel a keze alatt és min-
 denki csak részvétellel és megindulással
 tud rá visszaemlékezni. Bámulatos meg-
 figyelője volt a népnek, egész élete az
 egyszerű emberek között telt el, úgy
 ismerte a lelküket, minden féltett titku-
 kat, akár a gyóntató és sokat, végtelen
 türelemmel foglalkozott velük. És talán
 napjuk is volt nekik egy kicsit, ima-
 könyvet írt a számukra, egyszerű, iste-
 nes igéket, a jámbor lelkek számára.
 Azoknak a csöndes, szürke hősöknek
 volt ő egyike, akik névtelenül áldoztak
 fej egész életüket a falu, a kisváros, az
 egyszerű emberek szolgálatában, de
 akiknek áldásos munkája nem mulott el
 nyomtalanul. Minden féltében egyszer
 vonatra ült a tanító ur és megjelent a
 dedakcióban. Minden érdekelt, ami
 szerte a világban történt és amikor es-
 tére visszautazott, újabb félesztendőre
 elegendő emléket vitt magával a zürza-
 varos világból. Most várjuk megint If-
 kovics tanító urat; ehelyett egy fekete
 szegélyes gyászjelentés érkezett, amely
 halálának a hírért hozta el közénk. Sán-
 dor bácsi örökre elutazott erről a vi-
 dékről.

Milyen rosszul is eshetett most neki:
 egy esemény, amelyről már nem ő küld-
 hette be a tudósítást... (—)

— **Gazdát cserél a müncheni
Jugend.** Stuttgartból jelentik: Az it-
 teni Deutsche Verlagsanstalt meg-
 akarja vásárolni a Jugend című ké-
 pes folyóiratot. A vásár kétségtelenül
 sikerülni fog, mert a kiadóvállalat
 igazgató-tanácsa már elhatározta,
 hogy 600.000 márkával felemeli a
 részvényitőkét.

— **Felmentés és két heti fogház a
bombás Kovács-testvérek bűnügyében.**
Budapestről jelentik: A törvényszék há-
 rom napos zárt tárgyalás után csütör-
 tőkön hirdette ki az ítéletet a Kovács-
 testvérek bűnügyében. A törvényszék
 valamennyi vádlottat felmentette az or-
 szág törvényes rendjének felbontására
 irányuló kísérlet büntetésében, de Kovács
 Tibort, Szalay Jánost és Tarnovszky
 Pált pénzhamisításra való szövetkezés
 miatt két-két heti fogházra ítélte.

— **A locarnói egyezmény a német mi-
nisztertanács előtt.** Berlinből jelentik: A
 minisztertanács Hindenburg elnöklésével
 csütörtökön folytatta tanácskozását a
 locarnói egyezményről. A miniszterta-
 nács állást foglalt az ügyben, azonban
 a határozatot egyelőre titokban tartják.

— **Tífuszjárvány Becskerekén.** Becs-
kerekről jelentik: A városi tisztí főor-
 vosi hivatal jelentése szerint Becskere-
 ken, a német városnegyedben tífuszjár-
 vány lépett fel. A főorvosi hivatal szer-
 rint a járványt öt-áradáról ártolták
 be Becskerekre. A szükséges óvintézked-
éseket megtették.

— **Újból merényletet követtek el Ro-
mániában az expresszvonat ellen.** Buka-
restből jelentik: Turmu-Severin és Kra-
jova között a Butoesti hídnál újabb me-
 rényletet követtek el az expressz ellen.
 A merényletök ugyanolyan körülmények
 között akarták az utasokat kirabolni,
 mint az elmúlt alkalomkor. Idejében si-
 került a vonatot megállítani és a komo-
 tyabb veszélyt elhárítani. A merényletök
 közül négyet letartóztattak.

**A német nemzeti párt nem járul hozzá
a nyugati szerződéshez****Westarp gróf beszéde a külügyi bizottságban**

Berlinből jelentik: A birodalmi
 gyűlés külügyi bizottsága csütörtök-
 kön ülést tartott, amelyen Strese-
 mann külügyminiszter ismertette a
 locarnói határozatokat.

A német nemzeti párt nevében
 Westarp gróf szólalt fel és kijelen-
 tette, hogy pártja a locarnói konfe-
 rencia eredményében nem látja bizo-
 tosítva a német nemzet jogos köve-
 teléseinek teljesülését. A többi ha-
 talom által nyújtott engedmények a
 német nemzeti párt szerint arány-

talánul kisebbek, mint az áldozatok,
 amelyeket Németország hoz.

— **A német nemzeti párt** — fe-
 jezte be beszédét Westarp gróf —
 nem adja hozzájárulását olyan szer-
 ződéshez, amely Németország leg-
 fontosabb létérdekeit figyelmen ki-
 vül hagyja.

Stresemann válaszában hangsü-
 lyozta, hogy a nyugati szerződés-
 ben Németország semmi másról
 nem mond le, csak a támadó hábo-
 ruról és az erőszak alkalmazásáról.

— **Szaporodnak Bécsben az árdrági-
tők.** Bécsből jelentik: Napról-napra
 növekszik a drágaság és a fogyasztó-
 közönség százával jelenti föl a gazda-
 sági rendőrségnek árdrágitásért a mé-
 szárosokat, kávéházakat és élelmiszere-
 kereskedőket. A feljelentések elpana-
 solják, hogy ámbár a kávéházak alkalm-
 zottai a legutóbbi bérmozgáom
 idején mindössze tizennégy százalékos
 bérjavítást értek el, a kávéháztulajdo-
 nosok minden cikk árát átlag 15—40
 százalékos erejéig drágították. A mészá-
 rosok és a hentesek is a fogyasztókö-
 zönségre hártották át a bérémelés kö-
 vetkeztében megdrágult termelést. A
 gazdasági rendőrség azt tervezi, hogy
 nagyszabású büntetőeljárást indít az
 árdrágitók ellen, elrettentő példa gy-
 nánt.

— **Az étán pénzárca.** Noviszadról
 jelentik: Jovanovic Sreca gerevicsi
 szőlősgazda feljelentést tett a rendőrsé-
 gen, hogy egyik vasutócai dohanytözs-
 dében feleltette kétezer dinár tartalma-
 zó pénztárcáját, amely — mire vissza-
 ment megkeresni — eltűnt. A rendőrség
 megindította a nyomozást.

— **Uccai reklámvetésekért megbir-
ságot noviszadi droguista.** Noviszadról
 jelentik: A Kralj Petar-uccában estén-
 ként sétáló közönség meglepetésére a
 14. számú ház előtt a falra feszített vá-
 szonra filmeket kezdtek vetíteni. Az in-
 gyenes látványosságnak természetesen
 hamarosan sok nézője akadt, úgy, hogy
 néhány estén át megakadt az uccai for-
 galom, sőt a villamosközlekedés is alig
 volt lebonnyolható. Rendőrök jöttek, a
 melyek a csoportosulást látva, a töme-
 get szét akarták osztalni, de az néhány
 pillanattal később újra összeverődött és
 a forgalom ismét megakadt. A noviszadi
 rendőrség csütörtökön megidézte
 Sztrajics droguistát és a 3235/1925. szá-
 mu ítélettel harminc dinár pénzbírság-
 gal sújtotta, amélly azonban, hogy az
 ítéletben meg volt nevezve az a tör-
 vényszakasz, amelynek alapján a har-
 minc dináros bírságot kirótták. Az el-
 járó rendőrtiszt közölte Sztrajics dro-
 guistával, hogy a jövőben csak úgy sza-
 bad az uccán filmeket vetítenie, ha ezt
 a szándékát előzetesen bejelenti. Ez
 esetben négy rendőrt fog kapni, akik a
 Soa drogueria előtt a rendet fenn fogják
 tartani. Sztrajics droguista különben a
 bírságot lefizette és máris bejelentette,
 hogy továbbra is akar az uccán reklám-
 filmeket vetíteni.

— **Vonatösszeütközés Zemunban.** No-
viszadról jelentik: Szerdán este a Beo-
 grad felé rokozó személyvonat Zemun-
 ban hibás váltóállítást következtében
 rossz vágányra került. A mozdonyveze-
 tő idejében észrevette a hibát és féke-
 zett, de nem tudta megakadályozni,
 hogy a vonat beleszaladjon az ott
 veszteglő tífuszközi-szerelevénybe. Az
 összeütközés, az idejében való fekezés
 következtében, aránylag enyhe lefolyá-
 su volt. A fűtő és az egyik onatkísérő
 könnyebben megsebesült, a tehervonat
 egyik kocsija pedig felborult. Az utasok
 közül senki sem sebesült meg. A vasu-
 igazgatóság megindítja a vizsgálatot
 annak megállapítására, hogy az össze-
 ütközésért kit terhel a felelősség.

— **Nevetve fogadta halálos ítéletét.**
Beogradból jelentik: Az alekszináci tör-
 vényszéken most tárgyalják Miladinovic
 György és özvegy Sztepanovic
 Radivojne alekszináci lakosok büny-
 gyét, akik a vádirat szerint ez év ju-
 liusában meggyilkolták Sztepanovic
 Radivoj földművest. A tárgyaláson a
 vádlottak részletes vallomást tettek, mi-
 re a bíróság a bizonyítási eljárás befe-
 jezése után Miladinovicot kötélláttali
 halálra, Sztepanovic Radivojné pedig
 tizennyolc évi fegyházra ítélte. Amikor
 a bíróság az ítéletet kihirdette, a halál-
 raitelt Miladinovic nevetve jegyezte
 meg: *Biz' Isten ez jól jött.*

— **November 26-án tárgyalja a buda-
pesti tábla Ledererné bűnügyét.** Buda-
pestről jelentik: A tábla november 26-án
 tárgyalja Lederer Gusztávné bűnügyé-
 ben a felelbiteli tárgyalást. A gyilkos
 asszonyt a táblai tárgyaláson is dr. Lé-
vai Tibor fogja védeni.

— **Kizárták az északcsehszlová-
kiai textilmunkásokat.** Prágából
 jelentik: Mint a lapok jelentik, az
 északcsehszlovákiai textiliparban két
 hete tartó bérharc következtében a
 gyárosok szövetsége kizárta az észak-
 csehszlovákiai textilgyárak összes
 munkásait.

— **Egy örült asszony mérges gom-
bát árult a debreceni piacon.** Debre-
cenből jelentik: Az elmúlt hetekben
 több gombamérgezés történt Debrecen-
 ben. A rendőrség megindította a nyo-
 mozást, de nem tudott semmi eredményt
 elérni. A rendőrség emberei kedden
 végigjárták a piacot s razzia rendeztek
 a gombaárusok között. A razzia meg-
 lépő eredménnyel végződött. Egy za-
 vartan viselkedő asszony ugyanis nem
 tudta felmutatni árusító igazolványát,
 mire a detektívek bekisérték a kapi-
 tányásra. A rendőrorvosi vizsgálatkor
 kiderült, hogy az asszony, Halcsik Ján-
 nosné, súlyos elmebajban szenved és
 napok óta mérgezőgombát árul. Az asz-
 szonyt azonnal bezárolták az elme-
 gyógyintézetbe. A rendőrség megindi-
 totta a nyomozást, hogy kiderítse, ho-
 gyan jutott az örült asszony a mérges
 gombákhoz.

— **Házasság.** Kohn Mariska Veliki-
Becskerek és Reiner Antal Bács-Palán-
 ka e hó 25-én délután 3 órakor a veliki-
becskereki izr. templomban házasságot
 kötnek.

— **Két és fél évi börtön gyujtogatásért.**
A szombori törvényszék büntetőtanácsa
 csütörtöki tárgyalásán két és fél évi
 börtönbüntetésre ítélte Gyurin Márton
 drázi földművest, aki 1925 február hu-
 szonnyolcadikán bosszúból felgyujtotta
 Barisin Jakab szalmakazalját.

— **A becskereki mérgező ass-
zony a vádlottak padján.** Becskerekről
 jelentik: Rélics Miklósné becskereki
 asszony bűnügyében — mint megírtuk
 — az ügyész elkészítette a vádirat-
 tot, amelyben Rélicsné, Rélics Miklós,
 férje, Rélics Milivoj és Kecovics Szófia
 gyermekei meggyilkolásával vádol. A
 mérgező asszony bűnügyében a bi-
 róság november 2-ikára tűzte ki a fő-
 tárgyalást.

— **Amnesztliát kapnak a Jassy-i egye-
temről kitiltott diákok.** Bukarestből je-
 lentik: Jassyban kedden este ülést tar-
 tott az ottani egyetem tanácsa az isko-
 laév megnyitásával kapcsolatos teendők
 ügyében. Slatineanu rektor javaslatára
 amnesztliában részesítik azoknak a diá-
 koknak egy részét, akiket tavaly az an-
 tiszemita excesszusokkal kapcsolatban
 az egyeteméről kizártak. A diákoknak
 nyilatkozatot kell aláírniok, amelyben
 kötelezik magukat arra, hogy semmiféle
 mozgalomban ezután nem vesznek
 részt. Az eddigi visszaélések meggátlá-
 sára az egyetemi tanács kimondotta,
 hogy ezután semmi néven nevezendő
 ügyben nem fogadnak el törvényszéki
 vagy közjegyzői másolatok okmányo-
 kat, hanem csakis eredetieket. Ezután
 az egyetem nyugalmának biztosítására
 teendő intézkedéseket beszéltek meg.

— **Kirabolták a mohácsi görög-keleti
templomot.** Mohácsról jelentik: Ismeret-
 len tettesek behatoltak a görögkeleti
 templomba és kifosztották. A betörők
 megkísérelték a római katolikus tem-
 plom kirablását is, ez azonban nem si-
 került.

— **December végén jelenik meg a
szlávnyelvű büntetőtörvénykönyv.** Dr.
 Jójics Milorad noviszadi főállamügyész
 lefordította és kíséző jegyzetekkel látta
 el a büntetőtörvénykönyveket és a bü-
 ntetőnovellát. A könyv december végén
 hagyja el a sajtót.

— **A prágai rádó már nem
bojkottálja a német nyelvet.** Prá-
gából jelentik: Eddig a Rádó-társá-
 ság nem továbbított németnyelvű
 szavakat és német művészi elő-
 adásokat. Vasárnaptól kezdve válto-
 zás készül a programban. Ezentul
 minden vasárnap, kedden és pénte-
 ken 18 óra 15 perckor az 1150-es
 hullámhosszon németnyelvű előadá-
 sok hallhatók.

— **Az angol belügyminiszter a szov-
jetpropagandáról.** Londonból jelentik:
 Joynson-Hicke belügyminiszter kifejtet-
 te egy beszédben, hogy a legutóbbi
 évek során megkísérelték a szakszer-
 vezeteket külföldi hatalom uralma alá
 juttatni. A moszkvai szovjetkormány, a
 mely az egész világon ellenük dolgo-
 zik, kísérletet tesz arra, hogy a szak-
 szervezeteket rávegye annak a politi-
 kának elfogadására, amelyet Oroszor-
 szágban bevezetett. A miniszter nem
 hiszti, hogy ilyesmi megtörténhetik és
 hogy a munkások olyan dőrök lenné-
 nek, hogy cserbenhagyják kipróbált ve-
 zéreiket és kövessék a demagógokat, a
 kik azt vallják és terjesztik, hogy az
 ország boldogságát a gazdagok felkon-
 colásával, a kereskedelem és a forga-
 lom szétrombolásával és olyan vérfür-
 dővel lehet elérni, amelyet öt évvel ez-
 előtt Oroszországban végrehajtottak. A
 kormány figyelemmel kíséri ezeket az
 eseményeket, de nem tesz addig lépé-
 seket, amíg erre meg nem érik az idő.
 A miniszter végül meglegegedéssel be-
 szélt azokról a tervekről, amelyekkel
 általános sztrájk esetén a legfontosabb
 üzemek fentartását akarták biztosítani.

— **Mielőtt vásárol légszekerényt,** sörp-
parátust és szállodaberendezést, kérjen
 árjegyzéket Braća Goldner légszekerény-
 fabutor- és rézárugyárától Subotica, Ju-
 goviceva 25.

— **Megkezdődött a trebitschi tömeg-
gyilkosság pör tárgyalása.** Iglórol je-
 lentik: Az iglói törvényszék előtt szer-
 dán kezdődött meg a trebitschi tömeg-
 gyilkosság tárgyalása. A bíróság előtt
 Feit József, Dvoracsek Károly és Anna,
 Kunst József, Feit József, Mazek Tamás
 és Kment József állanak terheltekként,
 akiket azzal vádolnak, hogy ez év ele-
 jén a trebitschi Kohn-malom mögött ki-
 lenc, Galiciából menekült zsidó kereske-
 dőt, továbbá a két Bartolomej-fivért és
 Politzki Mátyás földbirtokost meggyil-
 kolták. A per előreláthatólag öt napig
 fog tartani. A vádirat harmincnégy ol-
 dalra terjed.

— Szabadlábrahelyezett kérés. Noviszadról jelentik: A tábla most foglalkozott Kuperszki Bogdán egy évre ítélt szücs-segéd szabadlábrahelyezési kérelmével. Kuperszki március 22-ikén több kézzurással súlyosan megsebesítette Hecht Jenő péksegédet, amiért a törvényszék szeptember 26-ikán egy esztendőre fogháza ítélt. A vizsgálati fogdában ülő Kuperszki a törvényszékhez szabadlábrahelyezése iránti kérvényt nyújtott be, amit azonban elutasítottak. A vádlott felebezett a másodfoku bírósághoz, amely helyt adott kérelmének és elrendelte szabadlábrahelyezését.

— Tanítói kinevezések és nyugdíjazások. Szomborból jelentik: A bácskai tanfelügyelőséghez a következő tanítói és tanítónői kinevezések érkeztek: Kojics Zagorkát Laňna, Golmajer Bogdánt Pivnicára, Petromaskova Mariát Szrpszki-Mileticse, Vljakovic Ubarkát Parabucra, Maglic Ivánkat Szelenecse, Novakovic Zsivojint Bogyánra, Novakovic Mariát Vajszkára nevezte ki a közoktatásügyi miniszter. Vljakovic Milica képesített tanítónőt helyettes tanárnőnek neveztek ki az odzsaci polgári iskolához. Glavaski Csedimir polgári iskolai tanárt Sztaribecsejéről Kulára. Papis Draga polgári iskolai tanárnőt Kuláról Noviszadra helyezték át. Jetic Jelenka képesített tanítónőt a szombori Bilics-tanyákon levő iskolához neveztek ki. Ilics Draga tanítónőt, akit egyik dél-szerbiai faluba neveztek ki tanítónőnek, a közoktatásügyi miniszter visszahelyezte Szomborbá. Nagy Janka srpski-miletici tanítónőt Kupuszínára, Kovjanovic János tanítót Mirkovácra Karavácra helyezték át. Leszmeister Antal odzsaci, Hesz Márton filipovói, Budmeister Boromea filipovói, Greser Károly karavukovói tanítókat nyugdíjazták.

Női- és gyermekfehérneműt a legjutányosabb áron a »Dama« fehérneműszalon készit Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

Orvosi hir. Dr. Reök Iván sebész, operateur, házrenoválás miatt a **Heisler-szanatóriumban** (Gombkötő ucca 9.) rendel d. e. 10—11 és d. u. 3—4-ig.

Roth Olga kozmetikai intézetében Kralja Aleksandra ucca 4 szám alatt, a Rossija-Fonciere palotájában, félemlen, modern szépségápolás, arcborhám-laszítás alkalmasan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcféhérítő és szeplőkenőcsök.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál és vértörlésűsoknél rezeel éhevomorra I pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet iszunk. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságait egyesiti magában. Kapható gyógyszertárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

Ne hitelezzen könnyelműen
Aki adósáról pontos és megbízható információkat akar, forduljon
Radio Hiteltudósító Iroda
subotici bej. csehez
Harambaševa uca 29. Postafiók 48.
8540

GYÓGYSZERTÁR
BÉRLETET KERESÉK
mielőbbre, lehetőleg a Vojvodina területén. — Ajánlatok »S« jelűre a Bácsmegeyi Na-15 noviszadi fiókjához küldendők.
9080

KÖZGAZDASÁG

Noviszadra helyezik a szubotici postai vámhivatalt. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedők és gyárpárosok egyesülete már régebben panasszal fordult a noviszadi postaigazgatósághoz, hogy a külföldről érkező vámköteles csomagok először a szubotici postai vámhivatalhoz kerülnek és emiatt nagy késedelemmel kerülnek a címzettekhez. A panasz szerint gyakran előfordul, hogy a csomagok három-négy hónapig hevernek a szubotici postai vámhivatalnál. Emiatt arra kérték a postaigazgatóságot, hogy a postai vámhivatalt, amelyet csak helyiség-hiány miatt helyeztek Szubotícára, sürgősen helyezték vissza Noviszadra. A noviszadi postaigazgatóság most arról értesítette a noviszadi kereskedelmi és iparkamarát, hogy felterjesztést intézett a postaügyi minisztériumhoz, járuljon hozzá ahhoz, hogy a noviszadi Zadružna Banka épületében béreljenek ki erre a célra helyiséget és mihelyt a minisztérium beleegyezése megtörténik, a szubotici postai vámhivatalt áthelyezik Noviszadra. Mint értesülünk, a szubotici kereskedők körében ezzel szemben mozgalom indult meg az áthelyezés ellen, mert a forgalom szempontjából lehetetlen helyzetnek tartják, hogy a külföldről Szuboticián keresztül megérkező csomagokat innen előbb Noviszadra küldjék elvámozás végett és Noviszadról kelljen a küldeményeket ismét visszazállítani Szubotícára, ami az eddiginél is nagyobb késedelem mellett a postának is túlzott és felesleges megterhelését jelentené.

Működik Noviszaden a harmadosztályú kereseti adó felszólamlási bizottsága. Noviszadról jelentik: A harmadosztályú kereseti adó felszólamlási bizottsága Vilics Márk fűszerkesztő, illetve Jovanovic A. Milan, nyugalmazott főgimnáziumi tanár elnökletével pár nap előtt kezdte meg működését, mely még négy-öt hétig fog tartani. A bizottság humánus működése megnyugvást kelt.

Iparosok a szentái adókvető bizottságokban. Szentáról jelentik: A pénzügyminisztérium rendelete alapján a Szentán működő adókvető és felszólamlási bizottságokba a következő iparosokat nevezték ki. Az 1922—25. évek-re szóló jövedelem és vagyonadó kvető bizottságokba: Schramm Nándor órát, póttagnak Sztójesics Lázár péket. A felszólamlási bizottságba Sztarics Károly timárt, póttagnak Sétáló Lajos lakatost. A III. osztályú kereseti és forgalmi adót kvető bizottságba Földi Ferenc pécszt, póttagnak Szabó Béla női szabót. Az adókvető felszólamlási bizottságba Pethő Sándor cipészt, póttagnak Stull László bognárt.

Szabad bort kivinni Ausztriába. A földművelésügyi minisztérium 1261. számú rendelete értelmében az S. H. S. királyságból az Ausztriával kötött szerződés alapján lehet bort szállítani Ausztriába. A rendelet szerint a névre szóló engedélyt az osztrák kereskedelmiügyi miniszter adja ki. A vám hektoliterenként, míg negyvenezer hektoliter fehér és ugyanannyi vörös bort ki nem szállítanak, harminc arany korona, később hatvan aranykorona. A bornak minimálisan tizenhárom fog alkoholt kell tartalmaznia.

A jugoszláv kávéimport központosítása. Noviszadról jelentik: Krajacs Iván dr. kereskedelmi miniszter kérdést intézett a kereskedelmi és iparkamarához, nem volna-e célszerűbb, ha tengerentuli terményeket, főleg kávé, Braziliából és tengerentuli országokból, Hamburg és Trieszt elkerülésével egész hajórajtmánvokban közvetlenül a jugoszláv kikötőkbe hoznák, amellyel a fogyasztók olcsóbban jutnának a cikkekhez és nem

volnának ráutalva harmad-negyedkézből vásárolni és a közvetítő kereskedelem hasznát is megfizetni. A miniszter úgy véli, hogy a kijelölendő kikötőkben a mi importörjeink és nagykereskedőink beszerzési szövetkezetet létesítenének vagy az állam ennek az intézménynek monopolisztikus jellegét adna. A kamara elkészítendő válasziratában ki fogja fejteni, hogy üdvösnek tartja a központosítást, de adózás szempontjából nem tartja megoldásnak, hogy egy szövetkezet végezze és bonyolítsa le az egész behozatalt, mert pénzügyi hatóságaink olyan adóval sújtják a szövetkezetet, mely ahelyett, hogy olcsóbbá tenné, megdrágítaná a behozatalt, amelyet ma Hamburgban és Triesztben, tekintettel a nagy tételekre, minimális haszon mellett eszközölnek. A monopolisztikus megoldás adómentességet biztosítana, míg a bürokratikus ügykezelés nehézsége ellene szól az ilyen megoldásnak. A kamara a válaszáadás előtt még meg fogja hallgatni az érdekelteket.

Csak hidmérlegesen mázsálhatják az ömlesztve szállított gabonát. A közlekedésügyi minisztérium legújabb rendelkezésében úgy intézkedik, hogy az ömlesztve feladott gabonát csak hidmérlegesen mázsálva vehet át a vasut. Mivel ez az intézkedés igen sok nehézséget fog okozni a gabona szállításánál és nem nyújt módot a súly pontos megállapítására, amivel a kereskedőket és a gazdákat is súlyosan megkárosíthatja, a vajdasági gabonakereskedők és gazdák körében akció indult meg, hogy a minisztériumot a rendelet visszavonására bírják rá.

SPORT

Kerékpár és motorkerékpár verseny a Sand pályán. A Sand vasárnap a Jugoszlávia mérkőzés keretében nagyszabású kerékpár és motorkerékpár versenyt rendez a saját pályáján. A verseny, amely délután két órakor kezdődik, összegyűjti Szubotica legjobb kerékpárosait és motorosait. Kiemelkedő szám a kismotorok ötkilométeres versenye, valamint a tíz kilométeres pályaverseny, melynek favoritja Andrisk (Sand). A Jugoszlávia—Sand futbalmérkőzés félidejében is bonyolítanak le versenyszámokat. Az indulni óhajtok nevezésüket Engel (Rudicseva-ul. 2.) címre adják le.

KINTORNA

N. H. topolai kereskedő hazajön és azt mondja a feleségének:
— A fiatal Grünt meghívtam ma ebédre.
— Henrik, hogy tehetél ilyet—riadozik az asszony—pont ma, amikor a cseléd itthagytott, a gyerekek vörhenyben fekszenek és mindjárt itt lesz a mama is.
— Épp azért.
— Mi az, hogy épp azért?
— Az a szamárnak meg akar házasodni.
*
A tanító ur kérdi az iskolában:
— Ha egy anyának öt gyermeke van és négy darab burgonyája van, hogy osztja fel köztük?
Móricka jelentkezik?
— Na, Móricka?
— Ugy, hogy *krumplipürét csinál!*
*
A nagyságos asszony panaszkodik a férjének:
— Nézd, papa, most hozták haza a fotográfustól a képet. Egyáltalán nem hasonlít.
— Látod, mama, *neked mindenben szerencséd van.*

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. október 22.

Budapest deviza 1264—1268, valuta 1254—1268.
Prága deviza 60.075—60.575, valuta 59.85—60.35.
Berlin deviza 7.44—7.46 milliárd márka, valuta 7.395—7.435 milliárd márka.
Bécs deviza 1256.25—1260.25, valuta 1253.50—1259.50.
Trieszt deviza 44.37—44.57.
London deviza 273.
Newyork deviza 177.75.

Zürich, okt. 22. Zárlat: Beograd 9.20, Páris 22.60, London 25.14, Newyork 519, Brüssz 22.65, Milanó 2055, Amsterdam 208.50, Berlin 123 ötnyolcad, Bécs 73.15, Szófia 3.79, Prága 15.375, Varsó 85, Budapest 72.70, Bukarest 2.475.

Zagreb, okt. 22. Zárlat: Páris 247—251, London 272.39—274.39, Newyork 56.08—56.08, Trieszt 227.71—225.01, Berlin 13.393—13.493, Bécs 790.20—800.02, Prága 166.54—168.43, Zürich 1083.75—1093.75.

Noviszadi terménytőzsde, okt. 22. Buza: 2 vagon bánáti 77 kilós 2%-os, hajó 247.50 dinár, 3 vagon bánáti 77 kilós 2—3%-os hajó 247.50 dinár. Tengeri: 3 vagon bánáti 177.50 dinár, 2 vagon bánáti új 104 dinár, 40 vagon bánáti új március—április, Tiszahajó 137.50 dinár, 40 vagon bánáti, Pancsevó partás, Dunahajó, ab november 15. 153 dinár. Bab: 2 vagon bánáti 220 dinár. Liszt: 1 vagon 2. számú bánáti 345 dinár. Irányzat: változatlan.

Budapesti terménytőzsde, okt. 22. A terménytőzsdén nyitáskor az irányzat nyugodt, a kínálat jobb, a kereslet ma is élénk, 375.000 koronával van árukinálat tiszavidéki és 372.500 koronával pestvidéki buzára. Az utóbbira ugyanennyi a pénzkinálat. Novemberre 370000, decemberre 372.000, márciusra 375.000 korona a buza, a jugoszláv buza 295 dinár.

Csikágóban a decemberi buza 1/4, a májusi háromnyolcad, Newyorkban az őszi vörös 3 hatnyolcad, az őszi kemény 1/2, a rozs 1/2 centtel olcsóbb. A budapesti tőzsdén az exportkereslet gyenge. A rozs főként későbbi határidőre szilárd, a prompt áru 250.000, a márciusi 270.000 korona.

A takarmánycikkek közül csak a prima zabot könnyű elhelyezni 250.000 koronával. A ótengeri elhanyagolt, csak az újtengerit keresik december—januári exportra.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek ma állása a következő: Duna: Bogdán 175 (—), Palánka 152 (—8), Noviszad 138 (—6), Zemun 150 (+4), Pancsevó 118 (+6), Szmederevó 230 (+1), Orsova 176 (+2). Dráva: Maribor 70 (—15), Zákány —86 (—), Terezinopolje —40 (—1), Donji Miholjac 76 (—5), Oszijek 98 (—8). Száva: Zagreb —56 (—6), Sisak 145 (—35), Jasenovac 350 (—38), Bród 302 (—19), Samac 218 (—12), Mitrovica 290 (+6), Beograd 74 (+4). Tisza: Szentá 22 (—6), Becsej 30 (—4), Titej 130 (—2). Kupa: Karlovac 134 (—2). Una: Novi 94 (—). Vrbas: Banja Luka 90 (—2).

RUHASZÜKSÉGLETÉT
legolcsóbban a legizlésebben szerzheti be
NÁVAY ISTVÁN DIVATSZABÓNÁL
Subotica, Szomborkai put 2. Ga antátt angolés cseh szövetekből ús választék!

A n. é. közönséget értesitem, hogy órás és ékszerész üzletemet (volt Rezička-üzlet) nov. 1-től Wilsonova ul. 20. főpostával szembe helyeztem Szombati Sarolta órás és ékszerész

NYILTTÉR.

DUNAV

BIZTOSÍTÓ R. T. ZAGREB

Vezérügynökség: SUBOTICA, VILSONOVA UL. 11
TELEFON 7-97.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával:

élet-, hozomány-, nyugdíj-, árvaellátás, katonai szolgálat, tűz-, betöréses lopás, baleset-, szavatosság, autó-, jég-, transport-, üveg-, géptörés- és üzemszünetelés (chomage) esetére való, továbbá gyermekbiztosítással.

Élet-, hozomány-, nyugdíj- és katonai szolgálat esetére való biztosítás

heti befizetésekkel

Minden héten egy darab 10 dináros szelvény váltandó be. Minden 10 dinár ellenében 10.000 din. tőke biztosított

A tőkegyűjtés legegyszerűbb és legkönnyebb módja. Legolcsóbb díjtételek a biztosítás minden ágazatában.

Dražbeni oglas

Kod našeg zavoda do 31. avgusta og. dospeli i dosada ne uređeni založni predmeti prodavače se u zavodnom lokalu 3. novembra 1925. posle pođne u 3 sata licitacijom.

Centralna Banka k. z.

pije Subotička Zadruga za Samopomaganje

Zalogintézeti árverés

Az intézetünknel f. é. augusztus 31-ig rendezést nem nyert zálogtárgyak f. é. november hó 3-án délután 3 órakor intézeti helyiségünkben tartandó nyilvános árverésen eladatnak.

Centralna Banka k. z.

elöbb Subotičai Önségélyző Szövetkezet

Értesitem

Üzletfeleimet valamint a közönséget, hogy műhelyemet f. évi november hó 1-től

saját házamba helyezem át.

Üzememet a kívánatnak megfelelően kibővíttem. Éremverdet és zománemunkák készítését bevezettem, így módon a legmesszebbmenő igényeknek készségesen tehetek eleget.

Megrendelések Deutsch I. optikus ur Aleksandrova ul. üzletében is eszközölhetők.

Havas B. vésnök

Subotica, Bleszák-telep

Három üzlethelyiség még e hóban a főtéren gyümölcspiacon örökáron eladó előnyös föltételekkel. Bővebbet Földes ruhaüzlet.

Értesítés.

A „SREĆA“ kiházasító egyesület néhány napon belül megkezdí működését. Felhivatnak a tagok, hogy törzskönyvezés céljából az irodában megjelenni sziveskedjenek.

Heumann Mór Karadordev trg 12.

volt könyv-, zenemű-, „Nádor“ kávéház írószer és Kunetz-féle házba papirkereskedését helyezte át.

SZÁNALOM

Irtá: Binet-Valmer

— Nem, én nem mondhatom meg neki... Moralistanak tartana, védekezésre fogná a dolgot, az érveink összecsapnának s nem lenne semmi eredménye. Vegyen erőt magán, forduljon egyenesen hozzá...

— Ó, ön elutasít... De hiszen, ha megvallom neki, hogy kémskedtem utána, az árulásnak az emléke örök akadályként meredne közénk.

— Ön nem ismeri őt, Héle, nem is ismerheti, hiszen a kedvese. Ő nem jellem, hanem csupa intelligencia, ezen azonban a jósağa s a szíve az ur. Ahány nőt csak ismert, mind szereti még ma is, mikor már rég szakított velük, a gyengédségéért, amit nem tudnak feledni.

— Mind szeretik? Hát az is szereti, akihez visszajár?

— Az is, bár más szerelemmel, olyannal, amely eltűri a megaláztatást is, amely nem kap tőle semmit. Az a nő szerencsétlen.

— De én nem akarom, hogy vigasztalja! Engem választott, tehát nem szerette őt s én nem áldoztam-e föl érte minden régi érzelmemet?

— Ön ott maradt a házában, férje és leányai körében... Ön kacérkodik a kötelességteljesítéssel... Tisztázzuk a kérdést. Ön azon kesereg, hogy Jaques, aki az ön kedvéért elhagyta Paulinet, minden este meglátogatja ezt a szegény nőt s ön nem akar osztozkodni a férfin. Idehallgasson: néhány perc múlva erre fog jönni, mint mindennap. Ne sajnálja a fáradságot, menjen le az uccára s a leszálló alkonyat borongó fényében vigye el sétálni, le a folyópartra. Ott ragadja vállon ezt a hűtlen nagy fiut és csak ennyit kérdezzen tőle: »Miért?« Ha nem érti, csak ennyit mondjon neki: »Nézz rám!«

— Csitt, valaki jön... Ő az. Siessen!

Az asszonyka, úgy ahogy volt, lesietett s a fal mentén kiosont az utra, ahol kedvese közeledett.

— Héle! Micsoda könnyelműség, kalap nélkül, kabát nélkül, megfázol. Ma este elmegyek hozzátok. A férjed vár. Itt meg csupa víz az ut...

— Majd viszel. Nem vagyok nehéz. Menjünk ki a folyópartra...

— Drágám, én viszek, ahová akarod..

— Hallgass, hazudsz! Ha nem volna ilyen erős kezéd...

— Milyen könnyű vagy!

— Nézz a szemembe, Jaques, ide nézz!

— A szemed... az arcod... te sirtál!

— Ó, Jaques, olyan boldogtalan vagyok! Mért hazudsz nekem mindennap?

— Én?

— Igen, hová mentél ma este, mikor a hivatalból kijöttél? Hová jársz minden este, mielőtt idejössz? Ne hazudj! Meglesettelek! Valaki látta, amint bementél ő hozzá. Nem bittem, meglesettelek. Hát visszajársz! Ó, gyűlöllek!

— Nem hazudok, nem is hazudtam neked, Héle, csak nem mondtam el, mert nem tartottam szükségesnek. Nem vagyok bűnös, nem szeretem őt, esküszöm, hogy nem szeretem.

— Hát akkor mért jársz vissza hozzá?

— Mert szenved és én irtózom attól, hogy szenvedést okozzak valakinek, mert gyalázatos dolog volna menekülnöm attól a fájdalomtól, amelyet én okoztam. Visszajárok hozzá, még pedig valami rejtett okból... nem tudom, meg fogod-e érteni?... Héle, én félek. Félek, hogy egyszer majd te is így szólsz hozzám: »Már nem szeretlek, vége, nem szeretlek.« Ezt mondtam én is neki. Nos, ez a nap eljön, mert te fiatal vagy, én pedig öregszem... Nem, nem tudod megérteni.

— De megértem, csak folytasd!

— Héle, azt hiszem, magunk vagyunk a sorunk kovácsai: ha kegyetlenséget vetünk, kegyetlenséget fogunk aratni. És szánom ezt a nőt, mert eljön a nap, amikor te is szánni fogsz engem. Ó, édes kicsim, édes kicsi asszony, — így nevez mindenki — aki majd úgy fölmagasodol az én fájdalommban, ne tiltsd meg, hogy eljárjak Paulinehoz, hogy barátságommal csillapítsam fájdalmát. Csak irántad érzett szerelmem visz hozzá. Ugy képzelem, hogy ezzel utját egyengetem a te barátságodnak, arra a napra, amikor szakítani fogsz velem.

— Soha, soha nem foglak elhagyni!

— Ezt a hazugságot én is sokszor kimondtam, Héle, s most te is ezzel akarsz megnyugtanni. Köszönöm, kedves. Nem! Soha, soha nem hagyjuk el egymást, mindaddig, amig szeretni fogsz. Csak-hogy... nem fogsz mindig szeretni!

Ertesítés

Bátorkodom ezennel figyelmeztetni b. üzletfeleimet, hogy Huller Jakob Zagreb és I. Rex Sombor, urak már hosszabb időn át nem az én jutalékutazóm és miután a nevezett uraknak soha sem volt tőlem felhatalmazásuk az én számláim összegének inkasszálására, az esetleg nekik fizetett összegeket az én számláim terhére nem fogom elismerni. Ha esetleg a fenti urak közül valamelyik megjelenik a nagybecsült üzletfeleimnél, kérem őket ezen felhívás alapján elfogatni.

Tisztelettel

Hermann Schlei, Zagreb

9151

A Lloyd nyilvános éttermének ujonnan átalakított fehérterme szombaton este megnyílik.

Elsőrendű hideg és meleg ételek.

Parkett.

Jass Band.

A közönség táncol.

9152

MLINAROVICS BOŽIDAR

SZÖRMEÁRUHÁZA

SUBOTICA, VÁROSI SZÉKHÁZ.

Különféle

szőrmékből és bundákból

a legnagyobb választék, legszolidabb kiszolgálás és legolcsóbb árak!

Tekintse meg hatalmas áruraktáromat vételkényszer nélkül és meggyőződik aruink jó minőségéről és reklámairunkról.

8971

Olcsó és jó házi kenyér

Din. 3-75

Orient-keks Karisbadi kétszersült

Graham kenyér gyomor- és cukorbetegségeknek

Mayer Alfréd

villanyerőre berendezett üzembén

Subotica, Kakas iskola mellett.

8216

Elsőrendű

akácfa komlóoszlop

kapható

Szemő Bélánál Subotican

Brozova ulica 2. — Telefon 269.

Nagy petroleumgyár jól bevezetett proviziós

olajutazót

keres mielőbbi belépésre

Ajánlatok „SZAKEMBER“ jellegre e lap novisadi kiadókivatalába kéretnek.

9152

WACHTLER MIHÁLY

GÉPLAKATOS MŰHELY SUBOTICA,

Save Teko'ija put 21. Saját ház.

Az összes mezőgazdasági gépek valamint bármely vas és gépmunkákat vállal és javít.

A legmodernebb Wertheim-kasszákat sértetlenül nyit és javít.

8401

Rum- és likőreszenciák

legjobb

minőségben

Drogeria

LANDAUER SUBOTICA

Kedvező fizetési feltételek!

Teljesen ingyen kapja

az esküvői fényképét mindenki, aki a **JEGYGYÜRÜJÉT** nálam vásárolja.

A kiházasító egyesületek tagjai még külön **10 százalék** engedményt is kapnak.

Az árak olcsóbbak mint bárhol!

ÁDÁM

ékszerésznél Subotica
Rudičeva ul. 6. Sugár fűszeres ház

Tekintse meg raktáramat és győződjék meg áram olcsóságáról. Az őszi és téli idény beálltával ajánlom a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt raktáram megtekintését, hol nagy választékban, minden minőségben és olcsó áron kapható

férfi és női kabát és ruhaszövele pájak és minden a rőfös szakmába tartozó áruk.

Maradékokban állandó nagy vásár

EVETOVICS MIKLÓS

rőfös üzlete, Paja Kujundžičeva ulica 11.
Molczer-ház 9024

Tel. 815. Tel. 815

KERÉKPÁROK

között legjobb a PUCH, IPPAG

KERÉKPÁR

mely legolcsóbban nálam kapható. — Mindennemű

KERÉKPÁR

alkatrészek, gumik stb. elismerten a legolcsóbb beszerzési helye Subotícán. Okvetlenül győződjék meg áramról. Nagy javítóműhely

S. AD. ENGL

ANGRO DETAIL
Petrogradska ul. 3.
Jelašičeva ulica 2. 1103

Házvezetőnőt azonnalra felvesz fiatal magános föld-birtokos jó fizetéssel.

ELADÓ HÁZ

a város központján, 5 szoba, 2 konyha és mellékhelyiségekkel, egy hónap alatt elfoglalható ára 130.000 din.

„AGENTURA“

Paje Kujundžičeva 5.

Saját készítmény!
Állandó nagy raktár!

Legújabb divatu modern

cipőkben

Márkó Pressburger vezet

Külön mértékosztály! Szakszerű orthopéd munkák!

Aleksandrova ulica 5
Bárany-szálloda mellett 3814

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BESKEREK, a törvényszéki palota mellett. TELEFON 329 700

Butorozott vagy butorozatlan

LAKÁSÁT

teljesen díjtalanul

KIADOM

az Önnek megfelelő bérletnek

AGENTURA

Paja Kujundžičeva ul. 5. 8915

Briliáns áru Saját készítményű aranyláncok, ékszerek, dísz tárgyak, órák és e szakmába vágó javítások

SZENDE

Aleksandrova ul. 11.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon: 190 sz.

Táviratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bírpalota. Telep: Sentaí put.

Mindenféle zsák, zsinogáru, tömlő és hevederek

PONYVA UJ ES HASZNÁLT PONYVAKÖLCSÖN

Butorszövetek szőnyegek és az összes kárpitos cikkek gyári áron beszerezhetők.

FENYŐRUDAK és BÜKKHASÁB

tűzifa

minden hosszúságban és vastagságban legolcsóbban kaphatók

JACOB DEUTSCH, TIMISOARA

(Femesvár) ii. Str. Dacilor 56

MEGJELENTEK A

Minerva Naptárak

1926-ra

Vajdasági Magyar Naptár
Jézus Szent Szive Naptár
Gazdák Naptára
Petőfi Naptár
Kis Naptár

Minden naptárban kalendárium, római katolikus, protestáns és görögkeleti ünnepek, izraelita naptár, az ünnepnapok vörösbetűvel való feltüntetése, katolikus, protestáns és pravoszláv vasárnap zsoldárok feltüntetése, a nap kelte és nyugta, a hold kelte és nyugta, a hold járása, megbízható időjósítás, verses százesztendősvérvendőmondó, az 1926. év csillagászati és kortani jellemzése, az ünnepek dátuma, az állami ünnepek, iskolai szünetek, a nap és holdfogyatkozás, a bolygók és az uralkodó bolygó járásának magyarázata, a névnapok betűsoros jegyzéke, pontos vásári jegyzék. A naptárak színes, mélynyomású, művészi kemény fedőlappal vannak ellátva.

Naptáraink szétküldése csak viszonteladók részére már megkezdődött s a rendeléseket a beérkezés sorrendjében expedialjuk.

SIESSEN MEGRENDELÉST TENNI!

MINERVA NYOMDA R. T.
SUBOTICA

„DAMA“

FEHÉRNEMUSZALÓN

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.

Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyét, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; aszur, tüaszur, filé-tírré és himzésekkal

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

Nőtlen, mérlegképes könyvelő, önálló német-horvát levelező, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat fizetésigények megjelölésével a kiadó továbbítt

Tűzifa és faszén

Ajánlunk azonnali és későbbi szállításra

I. oszt. göcsmentes, egészséges, szép bükk- és gyertyánhasábfát, úgymint 2 éves száraz vegyeshasábfát, fűrészelt dorongfát legolcsóbb naptárak mellett, vasuton esetleg hajón is szállítható

ROSTÁLT SZÁRAZ FASZENET

szivógázmotor üzemhez alkalmas, legolcsóbb áron kapható.

DANICA FAIPAR, OSIJEK

Desačina ulica 27. — Telefon 404.

Tőkeerős series képviselőt keresek

Subotica részére egy lukratív TÖMEGCIKK terjesztésére. Személyes megbeszélés még ma délelőtt 11-től 12-ig Hotel Jagnje 8 számú szoba.

WEISZ JENŐ

KEFEGYÁRA SUBOTICA TELEFON 188

Ajánlja kitűnő minőségű versenyen kívüli kefecset-, seprő-, malonikefegyártmányait!

Költözködés miatt a mintaraktáron levő

CSERÉPKÁLYHÁK és TŰZHELYEK

árát lényegesen leszállítottam 1925. november 1-ig. Samottégla és samottliszt kapható

Szanitter Tivadar

Subotica, Pašičeva ulica

Székely A.

ezideig még nem hallott olcsó áron legjobb minőségű angol szövetekből a legelegánsabb férfi ruhákat készíti.

Subotica Halpiac.

KORZÓ MOZI

Oktober 21-25.
Szerda—vasárnap
First National attrakció!
Orient film monopolja.

A beduin táncosnő

Főszereplők:
Norma Taimagde
Josef Schild orant
ki a francia kapitány és arab
sejk kettős szerepében fogja
gyönyörködtetni a közönséget.
Messzi kelet egyik francia gyar-
matából indul ki ez a perzselő
levegő, mindvégig izgalmas
történet, mely a keleti nők buja
szerelemét káprázatos külső-
gekben tolmácsolja. Midőn egy
film keretében két ilyen csillag
szerepel, nem szabad további
reklámra szavakat vesztegetni!

Nem bírálát illeti,
csak hódolat

Párist

a szépség és szerelem
városát, a LIFKA
mozi nagy attrak-
cióját.

Vasárnap utoljára
4, 6 és fél 9 órakor

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó
köztesorosan számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár.
Csak felbontásig tartó jelölés levélben továbbítható.
Kérdések, közlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Szülők figyelmébe! 28 éves r. k. vallású föltétlen intelligens, magyarul és németül (utóbbit nem perfekt) beszélő okleveles óvónő vagyok, gyermekek nevelését, tanítását, zongorát, hegedűt — vállalnám olyan uricsaládnál, hol hűségemért, szorgalmamért, családtagnak tekintenek. Mint asszony, a háztartást értem, s így merem azt állítani magamról, hogy urnőmnek nagy segítségére lehetek. Szíves megbízást vár az alanti címre: Agentura, Subotica, Paje Kujundžića 5. 9055

Jókarban levő 4 HP magánjáró benzinmotor szalagfűrésszel eladó, üzemben megtekinthető. Cím: Gyümölcsös bódé, zsidó templomnál. 9127

Szomborban a központ-hoz közel egy hatszobás ház, három szoba azonnali beköltözhetőséggel jutányos áron eladó. Bővebbet ugyanott. Kovacska ulica (Völgv-u.) 6. sz. 9134

Eladó sürgősen 8 HP magyargazdasági gyári magánjárógép 1912. évi kiadás kifogástalan állapotban. Csak személyesen tárgyalok. Döme István, Szentá, Lazarev ul. 32. 9124

Fiatall asztalos segéd állást keres. Cím: Kelemen Ferenc tanító Mali-Idoš. 9102

VÉTEL-ELADÁS

Sürgősen keresek nagyobb mennyiségű burgonyát és babot étkezési célra, ajánlatokat az állomás megjelölésével kérek. Marcell Roth, Sarajevska ulica br. 9. Beograd. 9149

Ford-auto 4 üléses, új, csak három hétig használva, jutányosan, esetleg részletre is eladó. Reh Mátyás Szabotica, Zrnai Jovina ulica 2. 9110

Antik vitrin berendezve, ebédő, háló, konyhabutor eladó. Cím a kiadóban. 9113

Eladó két ház egymásba építve, nagy kerttel, főucca mellett és 7 és fél hold föld két tagban a műút mellett a falu közelében és 8 hold urbéri jog alkalmas szőlőnek és boltgárkertészetre. Ára százhetvenöt ezer dinár. Imro Brkić, Dolnji Miholjac, kućni broj 115-116. Slavonija. 9125

Stelázi és pult olcsón eladó. Cím a kiadóban. 9142

A horgosi közbirtokosság megvételre keres 4 drb tenyész magyar bikát 2 és fél, esetleg 3 éveseket. 9028

Gyümölcsfák őszi szállításra, u. m. alma, körte, cseresznye, meggy, kajsz és őszibarack. Bokor és futórózsák legjobb fajokban 10 din. darabonként. Akácska nagy készlet, 5 éves példányok darabonként 10 dinár. Diszfák, diszserjék 5-25 dinárig kaphatók. Városi kertészet Szentá. 9034

Keménvia háló és uriszoba tükör, lámpák és egyéb háztartási felszerelések eladók. Szegedi ut 127. második ház. 8973

Magánjáró pálínkfűző kazán használt, de jókarban levő, eladó, Schwartz berkerkeskedő, Senčanski put 17. 8842

Halló! Hal 6!
30 din. és 36 dinár
100 kg-ként száraz aprított fa
Schianger Makso
fakereskedés
Subotica, Skotus Vitor 82.
Szt. György templommal szemben.
Telefon: 6-48.

KÜLÖNFÉLE

Butorozott szoba magános férfi részére kiadó. Cím: I. Štosova ulica 3. 9112

Ami minden lánynak tudnia kell esküvője előtt! Husz dinárért a házasságban feltétlenül szükséges tudnivalókat tartalmazó 128 oldalas könyvünket utánvétellel küldjük, ha levelezőlapon megrendeli. Adonis, Subotica, postafiók 107. 9111

Keresek bérbe egy házat 3-6 üres szobával és összes melléképítményekkel. Cím Engel Béla III. kör, Josićeva ul. 8. 8133

Fehérnemű készítés kézimunkával vagy géphimzéssel, filée, tircifilée, toledo, aplikálás és egyéb kézimunkák Aida kézimunka üzletben. Csirkepiac, kis köz. 8771

ÉPÍTKEZÉSEKHEZ

legolcsóbb és legjobb anyagot szállít
ÁRPÁDFY JENŐ
Subotica, Boška Vuita ul. 15.
Telefon: 3-48.
Hatschek ETERNIT pala
Keramittégla és lapok
Fajence, Majolika lapok munkával együtt
Égetett agyagesővek
PILISVÖRÖSVÁRI
kőpor
terazó
kődara
agyag, fehér és vörös
piktorföld stb.
Öntőhomok
Gipsz minden célra
PARKETTÁK
Cement
Mész
Dunai homok és sotter
Chamottégla
Chamottliszt
Mindezek nagyban és kicsinyben

Az Aleksandrova ulicán egy szép irodahelyiség azonnali kiadó. Cím: Meteorium, Šekolska ulica

Centralna Banka szuboticiai zálogosztálya Aleksandrova ulica 4. Állandóan folyósít kölcsönöket ékszerekre és mindenféle árukra. 8920

Árverés. Kiss zálogintézetében I. krug Bogovičeva ul. 12. 1925. évi október 26-án d. u. 3 órakor kezdve árverésre kerülnek különféle ruhák, ékszerek és más zálogtárgyak. Az árverés be nem fejezés esetén másnap folytatódik. 8474

Önkéntes árverésen eladatik folyó hó 25-én vasárnap délelőtt 11 órakor a Szombori Iparbank helyiségében, a Szomborban a vasutállomás és a Hengermalom közvetlen közelében lévő cirka 800 □-ölnyi faterületre vagy bármely más ipar vagy gyártelepre kiválóan alkalmas terület a rajta lévő épületekkel együtt. 9081

Házaspár tiszta butorozott szobát keres konyhahasználattal. Ajánlatok »Mérnök« jeligére a kiadóban. 9075

FOGLALKOZÁS

Keresek a helyi piacon jól bevezetett ügynököt. Schäffer Róza fűszerkereskedő, VII. Pašičeva ul. 7. 9126

Soffőr vagy stabil motorkerékelő azonnali belépésre állást keres. Bobán János Mel, Bačka. 9140

Szakképzett soffőr 20 éves a szakmában és vezetésben teljesen perfekt, keres azonnali belépésre állást. Cím: Jakob Eberhardt, Belimanastir (Baranja). 9145

Kőműves házmesternek kerestetik. Cím Senoe ul. 32. 9109

KÖLESKÁSA

kapható bármely mennyiségben a legolcsóbb napiárban

SOHR MÓR

köleshántoló SENTA

Földművelési iskolát végzett gazdasz, ki az erdőkezelést is jól érti és minden gazdasági teendőkben járatos, több évi gyakorlattal, jó bizonyítvánnyal, állást keres. Szíves megkereséseket »Gazdatiszt« jeligére a lap kiadóhivatalába kérek. 9146

Gépirónó, ki a szerb nyelvet, írást, olvasást tökéletesen bírja, állást keres. Megkeresések a lap kiadóhivatalába »Szorgalmas« jeligére küldendők. 9147

Marhát teleltetésre

méltányos feltételek mellett cca 50-60 drb-ot elvállalok
Ajánlatokat a kiadóba

Kerestetik egy kertész, ki a virágkertészethez és a szőlő műveléshez ért. Cím: Pece Ferenc Mali-Idoš. 9103

Gabonabevásárlónak ajánlom fővonalmenti községben. A kiadott értékre teljes biztosíték. Cím a kiadóban. 9054

Okleveles gyógyszerész azonnali állást keres. Cím a kiadóban. 9144

Osztályosorsjáték ügynököt keres Schäffer Hugó bankház, Szombor. 9094

Nagyobb ügyes kifutó leány felvétetik Mavro Heumannál Karadjordije trg 12. 9104

KOSZORUKAT
mű- és élő kivitelben előnyös árak mellett ajánl mindenszentekre
HORTENZIA
Subotica, Trenkova ul. 2

Irodai teendők végzésében jártas, szerbül, esetleg németül beszélő és levelező irodista azonnali felvétetik. Írásbeli ajánlatok fizetési igények megjelölésével Fischer Ernő céghez Subotica küldendők. 9060

Borbélysegédet keresek azonnali belépésre jó fizetéssel. Baka Antal Ludas, templom mellett. 9087

Asztalossegédek, kik önállóan dolgoznak, azonnali belépésre kerestetik. Repülőgépgyár, Beograd, Vlatetina 13. 9090

Fogtechnikus önálló, kauszuk, arany munkás, azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóban. 9062

A

Subotička Električna Željeznica i Osvetlenje D.D.

VÁROSI ÜZLETE

KOSTINA ULICA 1 SZÁM

az utban levő áru elhelyezése céljából a raktáron levő

lusztereket, vasalókat és ernyőket

eredeti gyári áron bocsátja eladásra

Az áru fogyasztó közönség saját érdekében cselekszik, ha a mostani kedvező alkalmat felhasználja

Van szerencsém nb. vevőimet arról értesíteni, hogy **női-, férfi-divat és rövidáru üzletemet f. évi november hó 1-ére Dr. Dominus ügyvéd házába, az Aleksandrova ul. 11. sz. alá helyezem át.** — Azon reményben, hogy nb. vevőim az új helyiségemben is támogatni fognak, pontos és szolid kiszolgálásról, valamint olcsó árainról előre is biztosítva, maradok kiváló tisztelettel

Balázs J. Jenő